31991Q0704(02)

Poslovnik Sodišča

To besedilo usklajuje:

Poslovnik Sodišča Evropskih skupnosti z dne 19. junija 1991 (UL L 176, 4.7.1991, str. 7, in UL L 383, 29.12.1992 - popravki) ter spremembe na podlagi naslednjih aktov:

1. Spremembe Poslovnika Sodišča Evropskih skupnosti z dne 21. februarja 1995 (UL L 44, 28.2.1995, str. 61);

2. Spremembe Poslovnika Sodišča Evropskih skupnosti z dne 11. marca 1997 (UL L 103, 19.4.1997, str. 1, in UL L 351, 23.12.1997, str. 72 - popravki);

3. Spremembe Poslovnika Sodišča Evropskih skupnosti z dne 16. maja 2000 (UL L 122, 24.5.2000, str. 43);

4. Spremembe Poslovnika Sodišča Evropskih skupnosti z dne 28. novembra 2000 (UL L 322, 19.12.2000, str. 1);

5. Spremembe Poslovnika Sodišča Evropskih skupnosti z dne 3. aprila 2001 (UL L 119, 27.4.2001, str. 1);

6. Spremembe Poslovnika Sodišča Evropskih skupnosti z dne 17. septembra 2002 (UL L 272, 10.10.2002, str. 24, in UL L 281, 19.10.2002, str. 24 - popravki);

7. Spremembe Poslovnika Sodišča Evropskih skupnosti z dne 8. aprila 2003 (UL L 147, 14.6.2003, str. 17);

8. Spremembe Sklepa z dne 10. junija 2003 o praznikih in dela prostih dnevih, ki je priložen Poslovniku (UL L 172, 10.7.2003, str. 12);

9. Spremembe Poslovnika Sodišča Evropskih skupnosti z dne 19. aprila 2004 (UL L 132, 29.4.2004, str. 2);

10. Spremembe Poslovnika Sodišča Evropskih skupnosti z dne 20. aprila 2004 (UL L 127, 29.4.2004, str. 107).

To besedilo ni pravno zavezujoče. Iz tega razloga so izpuščene pravne podlage in uvodne izjave.

Poslovnik Sodišča Evropskih skupnosti z dne 19. junija 1991 ([1])

VSEBINA

		Stran
Uvodna določba (člen 1)		5
NASLOV I	**Organizacija Sodišča**	5
Poglavje 1	Sodniki in generalni pravobranilci (členi od 2 do 6)	5
Poglavje 2	Predsedovanje Sodišču in sestava senatov (členi od 7 do 11)	6
Poglavje 2a	Sestava Sodišča (členi od 11a do 11e)	7
Poglavje 3	Sodno tajništvo	8
Oddelek 1	Sodni tajnik in namestniki sodnega tajnika (členi od 12 do 19)	8
Oddelek 2	Službe Sodišča (členi od 20 do 23)	9
Poglavje 4	Pomožni poročevalci (člen 24)	9
Poglavje 5	Poslovanje Sodišča (členi od 25 do 28)	9
Poglavje 6	Jezikovna ureditev (členi od 29 do 31)	10
Poglavje 7	Pravice in dolžnosti zastopnikov, svetovalcev in odvetnikov (členi od 32 do 36)	11
NASLOV II	**POSTOPEK**	12
Poglavje 1	Pisni postopek (členi od 37 do 43)	12
Poglavje 1a	Predhodno poročilo in dodelitev zadev sestavam (člena 44 in 44a)	13
Poglavje 2	Pripravljalni postopek in pripravljalne poizvedbe	14
Oddelek 1	Pripravljalni ukrepi (člena 45 in 46)	14
Oddelek 2	Vabljenje in zaslišanje prič ter izvedencev (členi od 47 do 53)	14
Oddelek 3	Konec pripravljalnega postopka (člen 54)	15
Oddelek 4	Pripravljalne poizvedbe (člen 54a)	15
Poglavje 3	Ustni postopek (členi od 55 do 62)	16
Poglavje 3a	Hitri postopek (člen 62a)	16
Poglavje 4	Sodbe (členi od 63 do 68)	16
Poglavje 5	Stroški (členi od 69 do 75)	17
Poglavje 6	Brezplačna pravna pomoč (člen 76)	18
Poglavje 7	Odstop (člena 77 in 78)	18
Poglavje 8	Vročanje (člen 79)	19
Poglavje 9	Roki (členi od 80 do 82)	19
Poglavje 10	Prekinitev postopka (člen 82a)	19
NASLOV III	**POSEBNI POSTOPKI**	20
Poglavje 1	Odlog izvršitve in druge začasne odredbe (členi od 83 do 90)	20
Poglavje 2	Procesna vprašanja (člena 91 in 92)	21

([1]) UL L 176 z dne 4.7.1991, str. 7, s popravkom UL L 383 z dne 29.12.1992, str. 117, s spremembami z dne 21. februarja 1995, objavljenimi v UL L 44 z dne 28.2.1995, str. 61, z dne 11. marca 1997, objavljenimi v UL L 103 z dne 19.4.1997, str. 1, s popravkom UL L 351 z dne 23.12.1997, str. 72, z dne 16. maja 2000, objavljenimi v UL L 122 z dne 24.5.2000, str. 43, in z dne 28. novembra 2000, objavljenimi v UL L 322 z dne 19.12.2000, str. 1, z dne 3. aprila 2001, objavljenimi v UL L 119 z dne 27.4.2001, str. 1, z dne 17. septembra 2002, objavljenimi v UL L 272 z dne 10.10.2002, s popravkom UL L 281 z dne 19.10.2002, str. 24, z dne 8. aprila 2003, objavljenimi v UL L 147 z dne 14.6.2003, str. 17, in kot priloga k poslovniku, sklep Sodišča z dne 10. junija 2003, objavljen v UL L 172 z dne 10. julija 2003, str. 12, z dne 19. aprila 2004, objavljenimi v UL L 132 z dne 29.4.2004, str. 2, in z dne 20. aprila 2004, objavljenimi v UL L 127 z dne 29.4.2004, str. 107.

Poglavje 3	Intervencija (člen 93)	21
Poglavje 4	Zamudna sodba in ugovor (člen 94)	22
Poglavje 5	(člena 95 in 96 razveljavljena)	22
Poglavje 6	Izredna pravna sredstva	22
Oddelek 1	Ugovor tretjega (člen 97)	22
Oddelek 2	Obnova postopka (členi od 98 do 100)	23
Poglavje 7	Tožbe zoper odločbe arbitražnega odbora (člen 101)	23
Poglavje 8	Razlaga sodb (člen 102)	23
Poglavje 9	Predlogi za sprejem predhodnih odločb in drugi postopki razlage (členi od 103 do 104a)	24
Poglavje 10	Posebni postopki na podlagi členov 103 do 105 Pogodbe ESAE (člena 105 in 106)	25
Poglavje 11	Mnenja (člena 107 in 108, člen 109 razveljavljen)	25
Poglavje 12	Predlogi za razlago iz člena 68 Pogodbe ES (člen 109a)	25
Poglavje 13	Reševanje sporov na podlagi člena 35 Pogodbe EU (člen 109b)	25
NASLOV IV	**Pritožbe zoper odločbe Sodišča prve stopnje (členi od 110 do 123)**	26
NASLOV V	**Postopki na podlagi Sporazuma EGP (člena 123a in 123b)**	27
Končne določbe (členi od 124 do 127)		28
Priloga	Sklep o uradnih praznikih in dela prostih dnevih	29

UVODNA DOLOČBA

Člen 1

V tem poslovniku je:

— Pogodba o Evropski uniji „Pogodba EU“;

— Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti „Pogodba ES“;

— Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo „Pogodba ESAE“;

— Protokol o Statutu Sodišča „Statut“;

— Sporazum o Evropskem gospodarskem prostoru „Sporazum EGP“.

Za namene tega poslovnika:

— so „institucije“ institucije Skupnosti in telesa, ki so ustanovljena s Pogodbami ali akti, ki so sprejeti za njihovo izvajanje, in ki so lahko stranke pred Sodiščem;

— je „Nadzorni organ EFTE“ nadzorni organ na podlagi Sporazuma EGP.

NASLOV I

ORGANIZACIJA SODIŠČA

Poglavje 1

SODNIKI IN GENERALNI PRAVOBRANILCI

Člen 2

Mandat sodnika začne teči z dnem, določenim v aktu o njegovem imenovanju. Če akt o imenovanju tega dneva ne določa, začne mandat teči z dnem izdaje samega akta.

Člen 3

1. Pred prevzemom svojih nalog sodnik na prvi javni obravnavi Sodišča, ki se je udeleži po svojem imenovanju, poda naslednjo prisego:

„Prisegam, da bom svoje naloge opravljal(a) nepristransko in vestno; prisegam, da bom varoval(a) tajnost posvetovanj.“

2. Sodnik takoj po prisegi podpiše izjavo, s katero se slovesno obveže, da bo med svojim mandatom in po njegovem izteku spoštoval iz mandata izhajajoče obveznosti, zlasti dolžnost, da bo po izteku mandata pri sprejemanju določenih imenovanj ali ugodnosti ravnal pošteno in diskretno.

Člen 4

Kadar mora Sodišče odločiti o tem, ali sodnik ne izpolnjuje več zahtevanih pogojev za opravljanje svoje funkcije ali ne izpolnjuje dolžnosti, ki izhajajo iz njegovega mandata, predsednik povabi sodnika, da na nejavni seji Sodišča, na kateri sodni tajnik ni prisoten, poda svoje stališče.

Člen 5

Za generalne pravobranilce se uporabljajo določbe členov 2, 3 in 4 tega poslovnika.

Člen 6

Vrstni red sodnikov in generalnih pravobranilcev se oblikuje brez razlikovanja po dobi službovanja na zadevni funkciji.

V primeru enakih službenih dob se vrstni red določi po starosti.

Sodniki in generalni pravobranilci, ki so po izteku mandata ponovno imenovani, zadržijo svoj dotedanji položaj.

Poglavje 2

PREDSEDOVANJE SODIŠČU IN SESTAVA SENATOV

(členi od 7 do 11)

Člen 7

1. Sodniki takoj po delni zamenjavi, ki je predvidena v členu 223 Pogodbe ES in členu 139 Pogodbe ESAE, izvolijo predsednika Sodišča med svojimi člani za dobo treh let.

2. Če se mesto predsednika Sodišča izprazni pred predvidenim iztekom mandata, Sodišče izvoli za preostanek mandata novega predsednika.

3. Volitve na podlagi tega člena so tajne. Izvoljen je sodnik, ki dobi absolutno večino glasov. Če noben sodnik ne dobi absolutne večine, je v drugem krogu glasovanja izvoljen sodnik, ki dobi največ glasov. V primeru enakega števila glasov se šteje, da je izvoljen najstarejši med njimi.

Člen 8

Predsednik vodi delo in službe Sodišča; predseduje obravnavam in vodi posvetovanja na nejavnih sejah.

Člen 9

1. Sodišče oblikuje senate petih in treh sodnikov v skladu z določbami člena 16 Statuta in odloči o razporeditvi sodnikov v posamezne senate. Razporeditev sodnikov po posameznih senatih se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

2. Predsednik Sodišča nemudoma po vložitvi pravnega sredstva zadevo dodeli senatu treh sodnikov zaradi morebitne izvedbe pripravljalnih ukrepov in enega izmed njih določi za sodnika poročevalca.

3. Za zadeve, ki so dodeljene sestavi na podlagi člena 44(3), izraz Sodišče v tem poslovniku označuje to sestavo.

4. V zadevah, dodeljenih senatu petih ali treh sodnikov, izvršuje pooblastila predsednika Sodišča predsednik senata.

Člen 10

1. Sodniki takoj po izvolitvi predsednika Sodišča izvolijo za obdobje treh let predsednike senatov petih sodnikov.

Sodniki za obdobje enega leto izvolijo predsednike senatov treh sodnikov.

Sodišče za obdobje enega leta imenuje prvega generalnega pravobranilca.

Uporabijo se določbe člena 7(2) in (3).

Rezultati volitev in imenovanj po tem odstavku se objavijo v *Uradnem listu Evropske unije*.

2. Prvi generalni pravobranilec odloči o dodelitvi zadev generalnim pravobranilcem takoj, ko predsednik določi sodnika poročevalca. Sprejme potrebne ukrepe, če je določen generalni pravobranilec odsoten ali ne sme opravljati svoje funkcije.

Člen 11

Če je predsednik Sodišča odsoten ali ne sme opravljati sodniške funkcije ali če mesto predsednika ni zasedeno, opravlja naloge predsednika eden izmed predsednikov senatov petih sodnikov po vrstnem redu iz člena 6 tega poslovnika.

Če predsednik Sodišča in predsedniki senatov petih sodnikov sočasno ne smejo opravljati sodniške funkcije ali če ta mesta sočasno niso zasedena, opravlja naloge predsednika eden izmed predsednikov senatov treh sodnikov po vrstnem redu iz člena 6 tega poslovnika.

Če predsednik Sodišča in vsi predsedniki senatov sočasno ne smejo opravljati sodniške funkcije ali če ta mesta sočasno niso zasedena, opravlja naloge predsednika eden izmed preostalih sodnikov glede na vrstni red iz člena 6 tega poslovnika.

Poglavje 2a

SESTAVA SODIŠČA

Člen 11a

Sodišče odloča v naslednjih sestavah:

— na občni seji, ki jo sestavljajo vsi sodniki,

— v velikem senatu trinajstih sodnikov v skladu z določbami člena 11b,

— v senatih petih ali treh sodnikov v skladu z določbami člena 11c.

Člen 11b

1. Veliki senat v vsaki zadevi sestavljajo predsednik sodišča, predsedniki senatov petih sodnikov, sodnik poročevalec in toliko sodnikov, kolikor jih je potrebnih za dosego števila trinajst. Ti so razporejeni na podlagi vrstnega reda po seznamu iz odstavka 2, pri tem pa se na vsaki upravni seji Sodišča začetek seznama premakne za eno ime.

2. Po izvolitvi predsednika Sodišča in predsednikov senatov petih sodnikov se oblikuje seznam preostalih sodnikov zaradi razporeditve v veliki senat. Ta seznam izmenično sledi vrstnemu redu iz člena 6 tega poslovnika in obrnjenemu vrstnemu redu: na prvem mestu je sodnik, ki je po tem vrstnem redu prvi, na drugem mestu pa sodnik, ki je zadnji po vrstnem redu, na tretjem mestu je sodnik, ki je drugi po vrstnem redu, na četrtem pa sodnik, ki je predzadnji po tem vrstnem redu in tako dalje.

Seznam se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 11c

1. Senat petih in treh sodnikov v vsaki zadevi sestavljajo predsednik senata, sodnik poročevalec in toliko sodnikov, kolikor jih je potrebnih za dosego števila petih ali treh sodnikov. Ti so razporejeni na podlagi vrstnega reda po seznamu iz odstavka 2, pri tem pa se na vsaki upravni seji Sodišča začetek seznama premakne za eno ime.

2. Zaradi sestave senatov petih sodnikov se po izvolitvi predsednikov senatov oblikujejo seznami vseh drugih sodnikov, ki so razporejeni v posamezne senate, z izjemo predsednika zadevnega senata. Ti seznami se oblikujejo na enak način kot seznam iz člena 11b(2).

Zaradi sestave senatov treh sodnikov se po izvolitvi predsednikov senatov oblikujejo seznami vseh drugih sodnikov, ki so razporejeni v posamezne senate, z izjemo predsednika zadevnega senata. Seznami se oblikujejo na podlagi vrstnega reda iz člena 6 tega poslovnika.

Seznami iz tega člena se objavijo v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 11d

Če Sodišče odloči, da je v več zadevah treba odločati skupaj v isti sestavi, odloča v tisti sestavi, ki je v zadevi prva obravnavala predhodno poročilo.

Člen 11e

Če član posamezne sestave ne sme opravljati sodniške funkcije, ga nadomesti sodnik, ki je naslednji na vrsti po seznamih iz členov 11b(2) ali 11c(2).

Če predsednik Sodišča ne sme opravljati sodniške funkcije, se o tem, kdo bo prevzel naloge predsednika, odloči v skladu z določbami člena 11.

Če predsednik senata petih sodnikov ne sme opravljati sodniške funkcije, opravlja naloge predsednika senata glede na vrstni red iz člena 6 tega poslovnika eden izmed predsednikov senata treh sodnikov ali, če nihče izmed predsednikov senatov treh sodnikov ni član zadevnega senata, glede na vrstni red iz člena 6 eden izmed preostalih sodnikov.

Če predsednik senata treh sodnikov ne sme opravljati sodniške funkcije, opravlja naloge predsednika senata po vrstnem redu iz člena 6 tega poslovnika eden izmed članov senata.

Poglavje 3

SODNO TAJNIŠTVO

Oddelek 1 — Sodni tajnik in namestniki sodnega tajnika (členi od 12 do 19)

Člen 12

1. Sodišče imenuje sodnega tajnika.

Predsednik obvesti člane Sodišča o vloženih prijavah dva tedna pred dnem, določenim za imenovanje.

2. Prijava mora vsebovati vse podatke v zvezi s kandidatovo starostjo, državljanstvom, strokovno izobrazbo, poznavanjem jezikov, sedanjo in prejšnjimi zaposlitvami ter morebitnimi mednarodnimi izkušnjami ter izkušnjami na pravosodnem področju.

3. Imenovanje se opravi po postopku iz člena 7(3) tega poslovnika.

4. Sodni tajnik se imenuje za dobo šestih let. Lahko je ponovno imenovan.

5. Za sodnega tajnika se uporabljajo določbe člena 3 tega poslovnika.

6. Sodnega tajnika se lahko razreši le, če ne izpolnjuje več zahtevanih pogojev za opravljanje svoje funkcije ali ne izpolnjuje dolžnosti, ki izhajajo iz njegovega mandata; Sodišče odloči potem, ko je sodnemu tajniku omogočilo, da poda svoje stališče.

7. Če mesto sodnega tajnika postane prosto predvidenim iztekom njegovega mandata, Sodišče imenuje novega sodnega tajnika za dobo šestih let.

Člen 13

Sodišče lahko po postopku za imenovanje sodnega tajnika imenuje enega ali več namestnikov sodnega tajnika, zato da mu v mejah pooblastil, danih z Navodili sodnemu tajniku iz člena 15 tega poslovnika, pomagajo in ga nadomeščajo pri njegovem delu.

Člen 14

Če so sodni tajnik in njegovi namestniki odsotni ali ne smejo opravljati svoje funkcije ali če njihova mesta niso zasedena, predsednik določi uradnike ali uslužbence, ki opravljajo naloge sodnega tajnika.

Člen 15

Na predlog predsednika sprejme Sodišče Navodila sodnemu tajniku.

Člen 16

1. V sodnem tajništvu se pod nadzorom sodnega tajnika vodi vpisnik, ki ga parafira predsednik in v katerega se vpisujejo vsi procesni akti in priložene listine po vrstnem redu vložitve.

2. Sodni tajnik napravi na izvirniku zaznamek o vpisu v vpisnik, na zahtevo strank napravi zaznamek tudi na prepisih, ki jih stranke v ta namen predložijo.

3. Vpisi v vpisnik in zaznamki iz prejšnjega odstavka so javne listine.

4. Način vodenja vpisnika je določen v Navodilih sodnemu tajniku iz člena 15 tega poslovnika.

5. Vsak, ki ima za to interes, lahko vpogleda v vpisnik v sodnem tajništvu in lahko pridobi prepise ali izpiske po tarifi sodnega tajništva, ki jo na predlog sodnega tajnika določi Sodišče.

Stranke v postopku lahko po tarifi sodnega tajništva pridobijo tudi prepise procesnih aktov ter tudi overjene prepise sklepov in sodb.

6. V *Uradnem listu Evropske unije* se objavi obvestilo o dnevu vpisa vloge, s katero se postopek začne, v vpisnik, imenih in naslovih strank, predmetu spora, predlogih v vlogi ter se navedejo razlogi in bistvene trditve, ki se uveljavljajo.

7. Kadar Svet ali Komisija nista stranki v postopku, jima Sodišče pošlje prepis tožbe in odgovora na tožbo brez prilog, zato da lahko zadevna institucija ugotovi, ali se na podlagi člena 241 Pogodbe ES ali člena 156 Pogodbe ESAE uveljavlja, da se eden izmed njunih aktov ne uporabi. Prepisi tožbe in odgovora na tožbo se pošljejo na enak način tudi Evropskemu parlamentu, da lahko ta ugotovi, ali se na podlagi člena 241 Pogodbe ES uveljavlja, da se akt, ki ga je sprejel skupaj s Svetom, ne uporabi.

Člen 17

1. Sodni tajnik pod vodstvom predsednika skrbi za sprejemanje, posredovanje, hrambo in vročanje vseh pisanj na podlagi tega poslovnika.

2. Sodni tajnik pomaga Sodišču, predsedniku in predsednikom senatov ter drugim sodnikom pri opravljanju njihovih nalog.

Člen 18

Sodni tajnik hrani pečate. Skrbi za vodenje arhiva in objave Sodišča.

Člen 19

Ob upoštevanju členov 4 in 27 tega poslovnika sodni tajnik prisostvuje obravnavam Sodišča in senatov.

Oddelek 2 — Službe Sodišča

Člen 20

1. Uradniki in drugi uslužbenci Sodišča so imenovani v skladu z določbami kadrovskih predpisov.

2. Pred prevzemom svojih dolžnosti uradniki podajo pred predsednikom in v prisotnosti sodnega tajnika naslednjo prisego:

„Prisegam, da bom zvesto, diskretno in vestno opravljal(a) dolžnosti, ki mi jih zaupa Sodišče Evropskih skupnosti."

Člen 21

Sodišče na predlog sodnega tajnika določi ali spremeni organizacijo služb Sodišča.

Člen 22

Sodišče ustanovi prevajalsko službo, ki jo sestavljajo strokovnjaki z ustrezno pravno izobrazbo in poglobljenim znanjem več uradnih jezikov Sodišča.

Člen 23

Sodni tajnik pod vodstvom predsednika skrbi za zadeve sodne uprave ter finančno-računovodsko poslovanje Sodišča; pri tem mu pomaga administrator.

Poglavje 4

POMOŽNI POROČEVALCI

Člen 24

1. Če Sodišče odloči, da je zaradi preučitve obravnavane zadeve in izvedbe pripravljalnega postopka to potrebno, predlaga na podlagi člena 13 Statuta, naj se imenujejo pomožni poročevalci.

2. Pomožni poročevalci so zadolženi predvsem za:

— pomoč predsedniku v postopku za izdajo začasne odredbe,

— pomoč sodnikom poročevalcem pri njihovem delu.

3. Pomožni poročevalci so, odvisno od posameznega primera, pri opravljanju svojih funkcij odgovorni predsedniku Sodišča, predsedniku senata ali sodniku poročevalcu.

4. Pred prevzemom svojih dolžnosti pomožni poročevalec poda pred Sodiščem prisego iz člena 3 tega poslovnika.

Poglavje 5

POSLOVANJE SODIŠČA

Člen 25

1. Predsednik razpiše dan in uro narokov za obravnave velikega senata in občne seje.

2. Dan in uro narokov za obravnave senatov petih in treh sodnikov razpišejo njihovi predsedniki.

3. Sodišče lahko posamezne naroke opravi zunaj kraja sedeža Sodišča.

Člen 26

1. Kadar je zaradi odsotnosti sodnika ali zato, ker sodnik ne sme opravljati sodniške funkcije, število sodnikov sodo, sodnik z najkrajšo dobo službovanja v smislu člena 6 tega poslovnika ne sodeluje pri posvetovanju, razen če je v zadevi sodnik poročevalec. V tem primeru ne sodeluje pri posvetovanju sodnik, ki je na podlagi vrstnega reda takoj pred njim.

2. Če se po sklicu velikega senata ali občne seje ugotovi, da sklepčnost iz tretjega ali četrtega odstavka člena 17 Statuta ni dosežena, predsednik preloži obravnavo, dokler sklepčnost ni zagotovljena.

3. Če v senatu petih ali treh sodnikov sklepčnost iz drugega odstavka člena 17 Statuta ni dosežena in če sodnikov, ki ne smejo opravljati sodniške funkcije, v skladu s členom 11e ni mogoče nadomestiti, predsednik tega senata o tem obvesti predsednika Sodišča, ki določi drugega sodnika za dopolnitev senata.

Člen 27

1. Posvetovanja Sodišča potekajo na nejavnih sejah.

2. Na posvetovanju lahko sodelujejo samo tisti sodniki, ki so bili navzoči na ustni obravnavi in po potrebi pomožni poročevalec, zadolžen za preučitev zadeve.

3. Sodnik, ki sodeluje pri posvetovanju, poda svoje obrazloženo mnenje.

4. Na zahtevo sodnika se katerokoli vprašanje pripravi v jeziku po njegovi izbiri in se pred glasovanjem pisno posreduje Sodišču.

5. Odločitev Sodišča se po končanem posvetovanju sprejme z večino glasov sodnikov. Glasuje se po obratnem vrstnem redu od vrstnega reda iz člena 6 tega poslovnika.

6. V primeru razhajanj v pogledih glede predmeta, vsebine in vrstnega reda vprašanj ali razlage glasovanja odloči Sodišče.

7. Kadar Sodišče odloča o vprašanjih sodne uprave, generalni pravobranilci sodelujejo pri posvetovanju. Sodni tajnik je na teh sejah prisoten, razen če Sodišče ne odloči drugače.

8. Če Sodišče zaseda v odsotnosti sodnega tajnika, po potrebi naloži sodniku z najkrajšo dobo službovanja v smislu člena 6 tega poslovnika, da sestavi zapisnik, ki ga podpišeta predsednik in ta sodnik.

Člen 28

1. Sodne počitnice so, razen če Sodišče ne določi drugače:

— od 18. decembra do 10. januarja,

— od nedelje pred veliko nočjo do druge nedelje po veliki noči,

— od 15. julija do 15. septembra.

Funkcijo predsednika opravlja med sodnimi počitnicami v kraju sedeža Sodišča bodisi predsednik sam, pri čemer ostaja v stiku s sodnim tajnikom, bodisi predsednik senata ali drug sodnik, ki ga predsednik pooblasti za nadomeščanje.

2. Predsednik lahko v nujnih primerih skliče sodnike in generalne pravobranilce med sodnimi počitnicami.

3. Sodišče upošteva praznike in dela proste dneve kraja, kjer ima svoj sedež.

4. Sodišče lahko iz utemeljenih razlogov odobri dopust sodniku ali generalnemu pravobranilcu.

Poglavje 6

JEZIKOVNA UREDITEV

Člen 29

1. Jeziki postopka so angleščina, češčina, danščina, estonščina, finščina, francoščina, grščina, irščina, italijanščina, latvijščina, litvanščina, madžarščina, malteščina, nemščina, nizozemščina, poljščina, portugalščina, slovaščina, slovenščina, španščina ali švedščina.

2. Jezik postopka izbere tožeča stranka ob upoštevanju naslednjih določb:

a) če je tožena stranka država članica ali fizična oseba z državljanstvom države članice ali pravna oseba s pripadnostjo državi članici, je jezik postopka uradni jezik te države; kadar ima ta država več kot en uradni jezik, lahko tožeča stranka izbira med njimi;

b) če se na skupen predlog strank za celotni postopek ali njegov del dovoli uporaba katerega drugega izmed jezikov iz odstavka 1;

c) če se na predlog stranke in po opredelitvi nasprotne stranke ter generalnega pravobranilca za celotni postopek ali njegov del dovoli uporaba enega izmed jezikov iz odstavka 1, ne glede na določbe pod (a) in (b); institucije Evropskih skupnosti takega predloga ne morejo vložiti.

V postopkih na podlagi člena 103 tega poslovnika je jezik postopka jezik nacionalnega sodišča, ki predloži zadevo Sodišču v odločanje. Na ustrezno utemeljen predlog stranke v postopku v glavni stvari in po opredelitvi nasprotne stranke iz postopka v glavni stvari in generalnega pravobranilca se za ustni postopek lahko dovoli uporaba drugega izmed jezikov iz odstavka 1.

O zgoraj navedenih predlogih lahko odloči predsednik; predsednik lahko predloži predlog v odločanje Sodišču oziroma ga mora predložiti, kadar namerava ugoditi predlogu, za katerega ni soglasja vseh strank.

3. Jezik postopka se uporablja za pisne vloge in ustne navedbe strank ter za priložene listine ter v zapisnikih in odločbah Sodišča.

Vsem priloženim listinam, ki so sestavljene v drugem jeziku, kot je jezik postopka, mora biti priložen prevod v jezik postopka.

Kadar so priložene listine obsežne, se lahko predloži prevod izvlečkov besedila. Vendar Sodišče lahko po uradni dolžnosti ali

na predlog stranke vedno zahteva popolnejši prevod oziroma prevod celotnega besedila.

Z odstopanjem od gornjih določb lahko države članice uporabljajo svoj uradni jezik, kadar intervenirajo v postopku, ki poteka pred Sodiščem, ali kadar se udeležijo postopka predhodnega odločanja iz člena 103. Ta določba se nanaša tako na pisne vloge kot na ustne izjave. Sodni tajnik v obeh primerih zagotovi prevod v jezik postopka.

Državam pogodbenicam Sporazuma EGP, ki niso države članice, kot tudi Nadzornemu organu EFTE se lahko, kadar intervenirajo v postopku, ki poteka pred Sodiščem, ali se udeležijo postopka predhodnega odločanja iz člena 23 Statuta, dovoli uporaba enega izmed jezikov iz odstavka 1, ki ni jezik postopka. Ta določba se nanaša tako na pisne vloge kot na ustne izjave. Sodni tajnik v obeh primerih zagotovi prevod v jezik postopka.

Tretjim državam, ki se udeležijo postopka predhodnega odločanja v skladu s členom 23, četrti odstavek, Statuta, se lahko dovoli uporaba enega izmed jezikov iz odstavka 1, ki ni jezik postopka. Ta določba se nanaša tako na pisne vloge kot na ustne izjave. Sodni tajnik v obeh primerih zagotovi prevod v jezik postopka.

4. Če priča ali izvedenec izjavi, da se ne more ustrezno izraziti v enem izmed jezikov iz odstavka 1 tega člena, mu lahko Sodišče dovoli, da izpove v drugem jeziku. Sodni tajnik zagotovi prevod v jezik postopka.

5. Predsednik Sodišča in predsedniki senatov pri vodenju ustnega postopka, sodnik poročevalec v predhodnem poročilu in poročilu za obravnavo, sodniki in generalni pravobranilci pri postavljanju vprašanj in generalni pravobranilec pri podajanju svojih sklepnih predlogov lahko uporabljajo enega izmed jezikov iz odstavka 1 tega člena, ki ni jezik postopka. Sodni tajnik zagotovi prevod v jezik postopka.

Člen 30

1. Sodni tajnik na zahtevo sodnika, generalnega pravobranilca ali predlog stranke poskrbi, da se vse, kar je izrečeno ali napisano med postopkom pred Sodiščem, prevede v jezike, ki jih le-ti izberejo izmed jezikov, navedenih v členu 29(1).

2. Objave Sodišča se izdajo v jezikih, ki so navedeni v členu 1 Uredbe Sveta št. 1.

Člen 31

Besedila, ki so sestavljena v jeziku postopka ali v katerem od drugih jezikov, ki jih odobri Sodišče v skladu s členom 29 tega poslovnika, so verodostojna.

Poglavje 7

PRAVICE IN DOLŽNOSTI ZASTOPNIKOV, SVETOVALCEV IN ODVETNIKOV

Člen 32

1. Zastopniki, svetovalci in odvetniki, ki nastopajo pred Sodiščem ali pred drugim sodnim organom, na katerega je Sodišče naslovilo zaprosilo za pravno pomoč, uživajo imuniteto v zvezi z izrečeno in napisano besedo, ki se nanaša na zadevo ali stranke.

2. Zastopniki, svetovalci in odvetniki uživajo naslednje dodatne privilegije in ugodnosti:

a) listine v zvezi s postopkom ne morejo biti predmet preiskave in jih ni mogoče zaseči; v primeru spora lahko carina ali policija te listine zapečati; nato jih takoj pošlje Sodišču v pregled, ki se opravi v prisotnosti sodnega tajnika in zadevne osebe;

b) zastopniki, svetovalci in odvetniki so upravičeni do zneska v tuji valuti, ki je potreben za opravljanje njihovih nalog;

c) zastopniki, svetovalci in odvetniki so upravičeni do neoviranega gibanja pri opravljanju svojih nalog.

Člen 33

Upravičenci morajo, da bi bili upravičeni do privilegijev, imunitet in olajšav iz člena 32 tega poslovnika, predložiti dokazilo o svojem statusu na naslednji način:

(a) zastopniki predložijo listino o pooblastilu stranke, ki jo zastopajo, in prepis tega pooblastila nemudoma pošljejo sodnemu tajniku;

(b) svetovalci in odvetniki z listino, ki jo podpiše sodni tajnik. Veljavnost te listine se omeji na določeno obdobje, ki se lahko podaljša ali skrajša glede na trajanje postopka.

Člen 34

Privilegiji, imunitete in olajšave iz člena 32 tega poslovnika se podelijo izključno za to, da bi postopek potekal nemoteno.

Sodišče lahko odvzame imuniteto, če meni, da s tem nadaljevanje postopka ne bo moteno.

Člen 35

1. Svetovalca ali odvetnika, čigar ravnanje pred Sodiščem ali do njegovega člana ni združljivo z dostojanstvom Sodišča oziroma pravice, ki jih ima na podlagi svoje funkcije, uporablja za druge namene kot za tiste, za katere so mu bile podeljene, se lahko v vsakem trenutku po opredelitvi generalnega pravobranilca s sklepom Sodišča izključi iz postopka, pri tem je treba zadevni osebi dati možnost, da se brani.

Sklep postane izvršljiv takoj.

2. Če se svetovalca ali odvetnika izključi iz postopka, se postopek prekine za čas, ki ga določi predsednik Sodišča, da se zadevni stranki omogoči, da si izbere drugega svetovalca ali odvetnika.

3. Odločitve, sprejete na podlagi tega člena, se lahko vedno razveljavijo.

Člen 36

Določbe tega poglavja se uporabljajo za univerzitetne profesorje, ki imajo pravico zastopanja na Sodišču v skladu s členom 19 Statuta.

NASLOV II

POSTOPEK

Poglavje 1

PISNI POSTOPEK

Člen 37

1. Izvirnik vsakega procesnega akta mora podpisati zastopnik ali odvetnik stranke.

Izvirnik, ki so mu priložene vse v njem navedene priloge, se vloži skupaj s petimi prepisi za Sodišče in po enim prepisom za vsako drugo stranko v postopku. Prepise overi stranka, ki jih vloži.

2. Poleg tega predložijo institucije v rokih, ki jih določi Sodišče, prevode vseh svojih procesnih aktov v druge jezike, ki jih predvideva člen 1 Uredbe Sveta št. 1. Uporablja se drugi pododstavek odstavka 1 tega člena.

3. Na vsakem procesnem aktu mora biti naveden datum. Pri računanju procesnih rokov se upošteva le dan vložitve v sodnem tajništvu.

4. K vsakemu procesnemu aktu se priloži spis, ki vsebuje listine, na katere se vloga sklicuje, skupaj s seznamom, v katerem so naštete.

5. Kadar so zaradi dolžine listine v aktu priloženi samo izvlečki, je treba v sodnem tajništvu vložiti celotno listino ali njen celotni prepis.

6. Brez poseganja v določbe odstavkov 1 do 5 se šteje dan, ko sodno tajništvo po telefaksu ali s katerim drugim tehničnim sredstvom sporočanja, ki je na voljo Sodišču, prejme prepis podpisanega izvirnika procesnega akta, vključno s seznamom listin iz odstavka 4, za datum vložitve akta le pod pogojem, da je podpisani izvirnik akta, ki so mu priloženi priloge in prepisi iz drugega pododstavka odstavka 1 zgoraj, vložen v sodnem tajništvu najpozneje deset dni pozneje.

Člen 38

1. Tožba iz člena 21 Statuta obsega:

(a) ime in naslov tožeče stranke;

(b) navedbo tožene stranke;

(c) predmet spora in kratek povzetek tožbenih razlogov;

(d) predloge tožeče stranke;

(e) po potrebi dokazne predloge.

2. Za namen postopka je treba v tožbi kot naslov za vročanje izbrati kraj, v katerem ima Sodišče svoj sedež. Navesti je treba ime osebe, ki je pooblaščena za vročanje in soglaša s sprejemanjem vročitev.

Poleg izbire naslova za vročanje iz prvega pododstavka ali namesto tega se lahko v tožbi navede, da odvetnik ali zastopnik soglaša, s sprejemanjem vročitev po telefaksu ali s katerim drugim tehničnim sredstvom sporočanja.

Če tožba ni v skladu z zahtevami iz prvega in drugega pododstavka, se do odprave napake vse vročitve zadevni stranki za namen postopka opravijo s priporočeno pisemsko pošiljko, naslovljeno na zastopnika ali odvetnika te stranke. Z odstopanjem od člena 79(1) se z oddajo priporočene pisemske pošiljke na poštnem uradu kraja, v katerem ima Sodišče svoj sedež, vročitev šteje za opravljeno.

3. Odvetnik, ki zastopa stranko ali ji pomaga, mora sodnemu tajništvu predložiti potrdilo, iz katerega izhaja, da je upravičen za zastopanje pred sodišči države članice ali druge države pogodbenice Sporazuma EGP.

4. Po potrebi se tožbi priložijo dokazila iz člena 21, drugi odstavek, Statuta.

5. Tožbi, ki jo vloži pravna oseba zasebnega prava, je treba priložiti:

(a) akt o ustanovitvi ali novejši izpisek iz sodnega registra, registra društev ali drug dokaz o njenem pravnem statusu;

(b) dokaz, da je odvetnika pravilno pooblastila za to pooblaščena oseba.

6. Tožbi, vloženi na podlagi členov 238 in 239 Pogodbe ES ter členov 153 in 154 Pogodbe ESAE, je treba priložiti prepis arbitražne klavzule, ki jo vsebuje pogodba javnega ali zasebnega prava, ki so jo sklenile Skupnosti ali je bila sklenjena za njihov račun, ali pa, odvisno od primera, prepis arbitražnega sporazuma, ki so ga sklenile zadevne države članice.

7. Če tožba ni v skladu z zahtevami iz odstavkov 3 do 6 tega člena, sodni tajnik določi razumen rok, v katerem jih mora tožeča stranka izpolniti tako, da dopolni tožbo samo ali da predloži zgoraj navedene listine. Če tožeča stranka v tako določenem roku tožbe ne dopolni ali ne predloži zahtevanih listin, Sodišče po

opredelitvi generalnega pravobranilca odloči, ali naj se zaradi nespoštovanja teh zahtev tožba zavrže iz formalnih razlogov.

Člen 39

Tožba se vroči toženi stranki. V primeru iz člena 38(7) se vročitev opravi takoj po dopolnitvi tožbe ali ko Sodišče glede na formalne zahteve iz prejšnjega člena odloči, da je tožba dopustna.

Člen 40

1. V roku enega meseca po vročitvi tožbe toženi stranki vloži tožena stranka odgovor na tožbo, ki obsega:

(a) ime in naslov tožene stranke;

(b) dejanske in pravne trditve;

(c) predloge tožene stranke;

(d) dokazne predloge.

Uporabljajo se določbe člena 38(2) do (5) tega poslovnika.

2. Predsednik lahko rok iz odstavka 1 tega člena na obrazložen predlog tožene stranke podaljša.

Člen 41

1. Tožbo in odgovor na tožbo se lahko dopolni z repliko tožeče stranke in dupliko tožene stranke.

2. Predsednik določi roke za vložitev navedenih vlog.

Člen 42

1. V repliki ali dupliki stranke lahko predlagajo nove dokazne predloge. Stranke morajo navesti razloge za zamudo pri njihovi predložitvi.

2. Navajanje novih razlogov med postopkom ni dovoljeno, razen če ti izhajajo iz pravnih in dejanskih okoliščin, ki so se pojavila med postopkom.

Če ena od strank med postopkom navede nov razlog iz prejšnjega pododstavka, lahko predsednik po izteku običajnih procesnih rokov na podlagi poročila sodnika poročevalca in po opredelitvi generalnega pravobranilca določi nasprotni stranki rok, v katerem lahko odgovori na navedeni razlog.

Odločitev o dopustnosti razloga se pridrži za končno odločbo.

Člen 43

Predsednik lahko kadar koli po opredelitvi strank in če je zadeva že bila dodeljena po členu 10(2), po opredelitvi generalnega pravobranilca odloči, da se dve ali več zadev z istim predmetom zaradi medsebojne povezanosti za namen pisnega ali ustnega postopka ali zaradi izdaje skupne končne odločbe združi. Zadeve se pozneje lahko razdružijo. Predsednik lahko ta vprašanja predloži v odločanje Sodišču.

Poglavje 1a

PREDHODNO POROČILO IN DODELITEV ZADEV SESTAVAM

Člen 44

1. Predsednik določi dan, ko sodnik poročevalec predstavi predhodno poročilo na upravni seji Sodišča, in sicer bodisi:

(a) po vložitvi duplike;

(b) če replika in duplika nista bili vloženi, po izteku roka, določenega v skladu s členom 41(2) za vložitev replike ali duplike;

(c) potem, ko se je zadevna stranka odpovedala pravici do vložitve replike ali duplike;

(d) v primeru odločanja po hitrem postopku iz člena 62a potem, ko predsednik določi narok za obravnavo.

2. V predhodnem poročilu sodnik poročevalec poda predloge glede tega, ali so v postopku potrebni pripravljalni ukrepi ali druge pripravljalne poizvedbe, kot tudi o tem, kateri sestavi naj se zadeva dodeli. Predhodno poročilo lahko vsebuje tudi predlog sodnika poročevalca, da se v skladu s členom 44a obravnava ne opravi ter da generalni pravobranilec v skladu členom 20, peti odstavek, Statuta ne pripravi sklepnih predlogov.

Sodišče po opredelitvi generalnega pravobranilca odloči o predlogih sodnika poročevalca.

3. Sodišče vsako predloženo zadevo, katere zahtevnost ali pomembnost ali posebne okoliščine ne zahtevajo dodelitve velikemu senatu, dodeli senatom petih ali treh sodnikov.

Vendar pa zadeve ni mogoče dodeliti senatu petih ali treh sodnikov, kadar država članica ali ena od institucij Skupnosti, ki je stranka v postopku, zahteva, naj o zadevi odloča veliki senat. S pojmom stranka v postopku je za namen te določbe treba razumeti vsako državo članico in vsako institucijo, ki je stranka ali intervenient v postopku, ali ki je v enem izmed postopkov za predhodno odločanje iz člena 103 predložila pisna stališča. Zahteve iz tega pododstavka ni mogoče podati v postopkih med Skupnostmi in njihovimi uslužbenci.

Sodišče odloča na občni seji, kadar so mu zadeve predložene po členu 16, četrti odstavek, Statuta. Kadar pa v skladu s petim odstavkom člena 16 Statuta oceni, da je zadeva izjemno pomembna, lahko posamezno zadevo dodeli občni seji.

4. Sestava, ki ji je bila neka zadeva dodeljena, lahko v kateri koli fazi postopka predloži zadevo Sodišču zaradi predodelitve številčnejši sestavi.

5. Če se odredi pripravljalni postopek, lahko sestava, če ga ne izvede sama, njegovo izvedbo naloži senatu iz člena 9(2) tega poslovnika.

Če se ustni postopek začne brez pripravljalnega postopka, določi predsednik sestave narok za njegov začetek.

Člen 44a

Brez poseganja v posebne določbe tega poslovnika obsega postopek pred Sodiščem tudi ustni del. Vendar pa Sodišče lahko po vložitvi pisnih vlog iz člena 40(1) in odvisno od okoliščin primera iz člena 41(1), odloči drugače na podlagi poročila sodnika poročevalca in po opredelitvi generalnega pravobranilca, ter če nobena izmed strank ne predloži predloga, v katerem navede razloge, zaradi katerih želi biti slišana. Predlog mora biti vložen v roku enega meseca od vročitve obvestila stranki, da je pisni postopek končan. Predsednik lahko ta rok podaljša.

Poglavje 2

PRIPRAVLJALNI POSTOPEK IN PRIPRAVLJALNE POIZVEDBE

Oddelek 1 — Pripravljalni ukrepi

Člen 45

1. Sodišče po opredelitvi generalnega pravobranilca s sklepom odloči, katera dejstva je treba dokazati in o potrebnih pripravljalnih ukrepih. Preden Sodišče odloči o pripravljalnih ukrepih iz odstavka 2(c), (d) in (e), je treba zaslišati stranke.

Sklep se vroči strankam.

2. Brez poseganja v člen 24 in 25 Statuta pripravljalni ukrepi obsegajo:

(a) zaslišanje strank;

(b) pridobitev pojasnil in predložitev listin;

(c) zaslišanje prič;

(d) dokazovanje z izvedenci;

(e) ogled.

3. Sodišče lahko odrejene pripravljalne ukrepe izvede sam ali njihovo izvedbo naloži sodniku poročevalcu.

Generalni pravobranilec sodeluje pri izvedbi pripravljalnih ukrepov.

4. Nasprotni dokaz in dopolnitev dokaznih predlogov se pridržijo.

Člen 46

1. Senat, zadolžen za izvedbo pripravljalnega postopka, izvršuje pooblastila Sodišča iz členov 45 in 47 do 53 tega poslovnika; pooblastila predsednika Sodišča izvršuje predsednik senata.

2. V postopku pred senatom se uporabljata člena 56 in 57 tega poslovnika.

3. Stranke so lahko prisotne pri izvedbi pripravljalnih ukrepov.

Oddelek 2 — Vabljenje in zaslišanje prič ter izvedencev

Člen 47

1. Sodišče lahko bodisi po uradni dolžnosti ali na predlog stranke in po opredelitvi generalnega pravobranilca odredi, naj se določena dejstva dokažejo s pričami. Dejstva, ki jih je treba ugotoviti, se določi s sklepom Sodišča.

Sodišče lahko pričo vabi po uradni dolžnosti, na predlog stranke ali na predlog generalnega pravobranilca.

V predlogu stranke za zaslišanje priče je treba natančno navesti, o katerih dejstvih in iz katerih razlogov bi bilo treba pričo zaslišati.

2. Priče se vabi s sklepom Sodišča, ki obsega:

(a) imena in priimke, status in naslove prič;

(b) navedbo dejstev, o katerih se bo priče zaslišalo;

(c) po potrebi navedbo o načinu na katerega Sodišče povrne priči priglašene stroške ter o kaznih, ki se lahko naložijo pričam zaradi izostanka.

Sklep se vroči strankam in pričam.

3. Sodišče lahko vabilo priči, katere zaslišanje je predlagala stranka, pogojuje s položitvijo zneska pri blagajni Sodišča, ki zadostuje za pokritje potrebnih stroškov priče; višino zneska določi Sodišče.

Blagajna Sodišča založi predujem potrebnih sredstev za zaslišanje prič, ki jih Sodišče vabi po uradni dolžnosti.

4. Ko je ugotovljena istovetnost priče, jo predsednik opozori, da je dolžna priseči na način, ki ga določa ta poslovnik.

Priča izpove Sodišču v navzočnosti strank. Predsednik lahko na predlog stranke ali po uradni dolžnosti priči po koncu njene izpovedbe postavlja vprašanja.

Ostali sodniki in generalni pravobranilec imajo enako pooblastilo.

Zastopniki strank lahko z dovoljenjem predsednika pričam postavljajo vprašanja.

5. Po izpovedbi priča priseže na naslednji način:

„Prisegam, da sem govoril(a) resnico, samo resnico in nič drugega kot resnico.“

Sodišče lahko po opredelitvi strank pričo odveže dolžnosti prisege.

6. Sodni tajnik sestavi zapisnik o izpovedbi prič.

Zapisnik podpišeta predsednik ali sodnik poročevalec, ki je odgovoren za vodenje zaslišanja priče, ter sodni tajnik. Preden je zapisnik tako podpisan, morajo imeti priče možnost pregledati vsebino zapisnika in ga podpisati.

Zapisnik je javna listina.

Člen 48

1. Priče, ki so bile pravilno povabljene, se morajo na vabilo odzvati in se udeležiti obravnave.

2. Če priča, ki je bila pravilno povabljena, ne pride na Sodišče, ji lahko Sodišče naloži plačilo denarne kazni v višini največ 5000 evrov in odredi ponovno vabljenje na stroške priče.

Enako denarno kazen se lahko naloži priči, ki brez utemeljenega razloga odkloni pričevanje, prisego ali morebitno prisegi enako svečano izjavo.

3. Če priča Sodišču ne navede utemeljenega razloga, se naloženo denarno kazen lahko prekliče. Naloženo denarno kazen se na prošnjo priče lahko zniža, če ta dokaže, da je nesorazmerna z njenimi dohodki.

4. Za izvršbo denarne kazni ali drugega ukrepa, naloženega po tem členu, se uporabljajo členi 244 in 256 Pogodbe ES ter člena 159 in 164 Pogodbe ESAE.

Člen 49

1. Sodišče lahko odredi izvedbo dokaza z izvedencem. V sklepu o določitvi izvedenca se opredeli njegove naloge in določi rok, v katerem mora pripraviti svoje poročilo.

2. Izvedenec prejme prepis sklepa skupaj z vsemi listinami, ki so potrebne za izpolnitev njegove naloge. Delo izvedenca nadzoruje sodnik poročevalec, ki je lahko prisoten med njegovo preiskavo in ki se ga sproti obvešča o napredku pri izvajanju izvedenčeve naloge.

Sodišče lahko od strank ali ene izmed njih zahteva, naj položi predujem za kritje stroškov izvedenca.

3. Sodišče lahko na predlog izvedenca odredi zaslišanje prič, njihovo zaslišanje se izvede v skladu s členom 47 tega poslovnika.

4. Izvedenec lahko poda mnenje samo o vprašanjih, ki so mu bila izrecno predložena.

5. Ko izvedenec pripravi poročilo, lahko Sodišče odredi njegovo zaslišanje in nanj povabi stranke.

Zastopniki strank lahko z dovoljenjem predsednika izvedencem postavljajo vprašanja.

6. Po izdelavi poročila izvedenec pred Sodiščem poda naslednjo prisego:

„Prisegam, da sem vestno in nepristransko opravil(a) svojo nalogo.“

Sodišče lahko po opredelitvi strank izvedenca odveže dolžnosti prisege.

Člen 50

1. Če ena izmed strank zaradi nesposobnosti, nevrednosti ali iz kakšnega drugega razloga ugovarja izvedbi dokaza z določeno pričo ali izvedencem, ali če priča ali izvedenec odkloni izpovedbo, prisego ali prisegi enako svečano izjavo, odloči o tem Sodišče.

2. Izvedbi dokaza z določeno pričo ali izvedencem je treba ugovarjati v dveh tednih po vročitvi sklepa, s katerim je bila priča povabljena ali izvedenec določen; v ugovoru je treba navesti razloge za nasprotovanje in dokazne predloge.

Člen 51

1. Priče in izvedenci so upravičeni do povračila potnih stroškov in dnevnic. Blagajna Sodišča jim lahko za te stroške izplača predujem.

2. Priče so upravičene do nadomestila za izgubljeni zaslužek, izvedenci pa do nagrade za svoje delo. Blagajna Sodišča izplača pričam in izvedencem nadomestilo ali nagrado po tem, ko so opravili svoje dolžnosti ali naloge.

Člen 52

Sodišče lahko na predlog strank ali po uradni dolžnosti zaprosi za pravno pomoč pri zaslišanju prič ali izvedencev, kot je predvideno v dodatku k poslovniku iz člena 125 tega poslovnika.

Člen 53

1. Sodni tajnik sestavi zapisnik vsake obravnave. Predsednik in sodni tajnik podpišeta zapisnik. Zapisnik je javna listina.

2. Stranke lahko pregledujejo zapisnike ter poročila izvedencev v sodnem tajništvu ter na lastne stroške pridobijo njihove prepise.

Oddelek 3 — Konec pripravljalnega postopka

Člen 54

Razen če Sodišče ne določi roka, v katerem lahko stranke vložijo pisna stališča, predsednik po zaključku pripravljalnih ukrepov določi narok za začetek ustnega postopka.

Če je bil določen rok za vložitev pisnih stališč, predsednik določi narok za začetek ustnega postopka po izteku tega roka.

Oddelek 4 — Pripravljalne poizvedbe

Člen 54a

Sodnik poročevalec ali generalni pravobranilec lahko zahtevata od strank, da v določenem roku predložijo vse podatke v zvezi z dejstvi in vse listine ali druge informacije, ki jih šteje za pomembne. Pridobljene odgovore in listine se posreduje drugim strankam.

Poglavje 3

USTNI POSTOPEK

Člen 55

1. Ob upoštevanju odločb na podlagi člena 85 tega poslovnika, ki se sprejemajo prednostno, Sodišče obravnava zadeve glede na vrstni red zaključka pripravljalnega postopka. Če je pripravljalni postopek v več zadevah zaključen sočasno, se vrstni red njihove obravnave določi po dnevu vpisa zadeve v vpisnik.

2. Kadar so podane posebne okoliščine, lahko predsednik odredi prednostno obravnavanje zadeve.

Kadar so podane posebne okoliščine, lahko predsednik po opredelitvi strank in generalnega pravobranilca, bodisi po uradni dolžnosti ali na predlog stranke, preloži obravnavanje zadeve na poznejši čas. Predsednik lahko ugodi skupnemu predlogu strank za preložitev obravnavanja.

Člen 56

1. Predsednik začne in vodi obravnavo in skrbi za red na obravnavi.

2. Vsebine ustnega postopka v zadevah, kjer je javnost izključena, se ne sme objaviti.

Člen 57

Predsednik lahko med obravnavo postavlja vprašanja zastopnikom, svetovalcem ali odvetnikom strank.

Drugi sodniki in generalni pravobranilec imajo enako pooblastilo.

Člen 58

Stranka lahko poda ustne navedbe Sodišču le po svojem zastopniku, svetovalcu ali odvetniku.

Člen 59

1. Generalni pravobranilec pred zaključkom ustnega postopka ustno predstavi obrazložene sklepne predloge.

2. Po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca predsednik razglasi konec ustnega postopka.

Člen 60

Sodišče lahko v skladu s členom 45(1) lahko po opredelitvi generalnega pravobranilca kadar koli odredi pripravljalni ukrep ali odloči, da se pripravljalni ukrep ponovi ali razširi. Sodišče lahko za izvedbo odrejenih ukrepov pooblasti senat ali sodnika poročevalca.

Člen 61

Sodišče lahko po opredelitvi generalnega pravobranilca odredi ponovno odprtje ustnega postopka.

Člen 62

1. Sodni tajnik sestavi zapisnik vsake obravnave. Predsednik in sodni tajnik podpišeta zapisnik. Zapisnik je javna listina.

2. Stranke lahko pregledujejo zapisnike v sodnem tajništvu ter na lastne stroške pridobijo njihove prepise.

Poglavje 3a

HITRI POSTOPEK

Člen 62a

1. Na predlog bodisi tožeče ali tožene stranke, na podlagi predloga sodnika poročevalca in po opredelitvi nasprotne stranke in generalnega pravobranilca, lahko predsednik izjemoma odloči, da se z odstopanjem od določb tega poslovnika zadeva obravnava po hitrem postopku, če je zaradi nujnosti zadeve potrebno, da Sodišče ES razsodi v najkrajšem možnem času.

Predlog za obravnavanje po hitrem postopku je treba vložiti s posebno vlogo ob vložitvi tožbe ali odgovora na tožbo.

2. V hitrem postopku se tožba in odgovor na tožbo lahko dopolnita z repliko in dupliko samo, če predsednik oceni, da je to potrebno.

Intervenient lahko vloži intervencijsko vlogo le, če predsednik oceni, da je to potrebno.

3. Po vložitvi odgovora na tožbo ali če je sklep o obravnavanju po hitrem postopku sprejet po vložitvi odgovora na tožbo, takoj po sprejetju sklepa o obravnavanju po hitrem postopku, predsednik razpiše narok za obravnavo in o njem nemudoma obvesti stranke. Predsednik lahko preloži narok za obravnavo na kasnejši čas, kadar je to potrebno zaradi izvedbe pripravljalnih ukrepov ali poizvedb.

Brez poseganja v člen 42 lahko stranke med ustnim postopkom dopolnijo svoje trditve in predložijo nove dokazne predloge. Stranke morajo navesti razloge za zamudo pri njihovi predložitvi.

4. Sodišče odloči po opredelitvi generalnega pravobranilca.

Poglavje 4

SODBE

Člen 63

Sodba obsega:

— navedbo, da jo je izreklo Sodišče,

— datum razglasitve,

— imena predsednika in ostalih sodnikov, ki so odločali v zadevi,

— ime generalnega pravobranilca,

— ime sodnega tajnika,

— navedbo strank,

— imena zastopnikov, svetovalcev in odvetnikov strank,

— predloge strank,

— navedbo o opredelitvi generalnega pravobranilca,

— povzetek dejanskega stanja,

— obrazložitev,

— izrek, vključno z odločbo o stroških.

Člen 64

1. Sodba se razglasi na javni obravnavi; stranke se vabi na razglasitev.

2. Izvirnik sodbe, ki ga podpišejo predsednik in sodniki, ki so sodelovali pri posvetovanju v zadevi, ter sodni tajnik, se zapečati in shrani v sodnem tajništvu; strankam se vroči overjen prepis sodbe.

3. Sodni tajnik na izvirnik sodbe vpiše datum njene razglasitve.

Člen 65

Sodba postane pravnomočna z dnem razglasitve.

Člen 66

1. Brez poseganja v določbe, ki se nanašajo na razlago sodb, lahko Sodišče po uradni dolžnosti ali na predlog stranke, kadar je le-ta podan roku dveh tednov po dnevu razglasitve sodbe, v njej popravi pisne in računske pomote ter očitne pomanjkljivosti.

2. Stranke, ki jih sodni tajnik ustrezno obvesti, lahko v roku, ki ga določi predsednik, vložijo svoja pisna stališča.

3. Sodišče odloča o predlogu na nejavni seji po opredelitvi generalnega pravobranilca.

4. Izvirnik popravnega sklepa se priloži izvirniku popravljene sodbe. Na robu izvirnika popravljene sodbe se naredi zaznamek o tem sklepu.

Člen 67

Če Sodišče ni odločilo le glede posameznega predloga ali o stroških, lahko stranke v roku enega meseca po vročitvi sodbe Sodišču predlagajo dopolnitev sodbe.

Predlog za dopolnitev sodbe se vroči nasprotni stranki, predsednik določi rok, v katerem lahko ta stranka predloži pisna stališča.

Po predložitvi pisnih stališč ter po opredelitvi generalnega pravobranilca Sodišče odloči tako o dopustnosti kot tudi utemeljenosti predloga.

Člen 68

Sodni tajnik skrbi za objavo zbirke odločb Sodišča.

Poglavje 5

STROŠKI

Člen 69

1. Sodba ali sklep, s katerim se postopek konča, vsebuje odločbo o stroških.

2. Neuspeli stranki se naloži plačilo stroškov, če so bili le-ti priglašeni.

Če je več neuspelih strank, Sodišče odloči o porazdelitvi stroškov.

3. Če vsaka stranka uspe samo deloma ali v izjemnih okoliščinah, lahko Sodišče odloči, da se stroški delijo ali da vsaka stranka nosi svoje lastne stroške.

Sodišče lahko stranki, čeprav je uspela, naloži plačilo stroškov, za katere meni, da jih je ta stranka brez razloga ali iz nagajivosti povzročila nasprotni stranki.

4. Države članice in institucije, ki se kot intervenienti udeležijo postopka, nosijo svoje lastne stroške.

Države pogodbenice Sporazuma EGP, razen držav članic, ter Nadzorni organ EFTA, nosijo svoje lastne stroške, kadar intervenirajo v postopku.

Sodišče lahko intervenientu, ki ni eden izmed subjektov iz zgornjih dveh pododstavkov tega odstavka, naloži, da nosi svoje lastne stroške.

5. Stranki, ki odstopi, se naloži plačilo stroškov, če jih je nasprotna stranka v pisnih stališčih glede odstopa priglasila. Na predlog stranke, ki odstopi, nosi stroške nasprotna stranka, če ravnanje le-te to upravičuje.

Če se stranke sporazumejo gleda plačila stroškov, se njihov dogovor povzame v odločbo o stroških.

Če stranke stroškov ne priglasijo, nosi vsaka stranka svoje lastne stroške.

6. Če se postopek ustavi, o stroških odloči Sodišče po lastni presoji.

Člen 70

Brez poseganja v člen 69(3), drugi pododstavek, tega poslovnika, nosijo institucije svoje lastne stroške v delovnopravnih sporih med Skupnostmi in njihovimi uslužbenci.

Člen 71

Stroške, ki jih ima stranka v zvezi z izvršbo odločbe Sodišča, mora nasprotna stranka povrniti po tarifi, ki velja v državi, v kateri se opravi izvršba.

Člen 72

Postopek na Sodišču je brezplačen, ob upoštevanju naslednjih določb:

a) če stranka povzroči Sodišču stroške, ki bi se jim bilo mogoče izogniti, lahko Sodišče po opredelitvi generalnega pravobranilca stranki naloži, da jih povrne;

b) kadar se na zahtevo stranke opravi kopiranje ali prevajanje, plača stroške ta stranka po tarifi iz člena 16(5) tega poslovnika, če sodni tajnik meni, da presegajo običajni znesek.

Člen 73

Brez poseganja v določbe prejšnjega člena, štejejo za stroške, ki se lahko povrnejo:

a) zneski, ki se izplačajo pričam in izvedencem po členu 51 tega poslovnika;

b) nujni izdatki, ki jih imajo stranke zaradi postopka, predvsem potni stroški in dnevnice ter nagrada zastopnikov, svetovalcev ali odvetnikov.

Člen 74

1. Če pride do spora glede stroškov, ki se lahko povrnejo, odloči senat iz člena 9(2) tega poslovnika, kateremu je bila zadeva dodeljena, na predlog zadevne stranke in po opredelitvi nasprotne stranke ter generalnega pravobranilca, s sklepom, zoper katerega ni pravnega sredstva.

2. Stranke lahko za namen izvršbe zaprosijo za overjen prepis takšnega sklepa.

Člen 75

1. Zneski, ki jih dolguje blagajna Sodišča, se izplačajo v valuti države, kjer ima Sodišče svoj sedež.

Na zahtevo upravičenca do izplačila se le-to izplača v valuti države, kjer so stroški nastali ali kjer so bila opravljena dejanja, zaradi katerih se dolguje plačilo.

2. Ostali dolžniki plačajo v valuti države svojega porekla.

3. Menjave valute se opravijo po uradnih menjalnih tečajih, ki veljajo na dan plačila v državi, kjer ima Sodišče svoj sedež.

Poglavje 6

BREZPLAČNA PRAVNA POMOČ

Člen 76

1. Stranka, ki je v celoti ali delno nesposobna plačati stroške postopka, lahko kadarkoli zaprosi za brezplačno pravno pomoč.

Vlogi je treba priložiti podatke o prosilčevi upravičenosti do pomoči, zlasti potrdilo pristojnega organa o premoženjskem stanju prosilca.

2. Če se vloga vloži pred vložitvijo pravnega sredstva, mora prosilec v njej kratko navesti predmet tega pravnega sredstva.

Vloge ni treba vložiti po odvetniku.

3. Predsednik določi sodnika poročevalca. Senat treh sodnikov, katerega član je sodnik poročevalec, po preučitvi pisnih stališč nasprotne stranke in po opredelitvi generalnega pravobranilca odloči, ali naj se vlogi za brezplačno pravno pomoč ugodi v celoti ali delno oziroma ali naj se zavrne. Senat preizkusi, ali je nameravano pravno sredstvo očitno neutemeljeno.

Senat odloči s sklepom brez obrazložitve, zoper katerega ni pravnega sredstva.

4. Senat lahko kadarkoli razveljavi odobreno brezplačno pravno pomoč, bodisi po uradni dolžnosti bodisi na predlog, če se okoliščine, ki so vodile do njene odobritve, med postopkom spremenijo.

5. Kadar se brezplačna pravna pomoč odobri, blagajna Sodišča izplača predujem za kritje stroškov.

V odločbi o stroških se lahko naloži plačilo izplačanih zneskov iz naslova brezplačne pravne pomoči v korist blagajne Sodišča.

Sodni tajnik izterja te zneske od stranke, kateri je bilo naloženo njihovo plačilo.

Poglavje 7

ODSTOP

Člen 77

Če se stranke, preden Sodišče izda svojo odločbo, sporazumejo o rešitvi spora in sporočijo Sodišču, da se odpovedujejo vsem svojim zahtevkom, predsednik odredi, da se zadeva izbriše iz vpisnika in odloči o stroških v skladu s členom 69(5), ob upoštevanju predlogov, ki so jih v zvezi s stroški podale stranke.

Ta določba se ne uporablja za tožbe na podlagi členov 230 in 232 Pogodbe ES ali členov 146 in 148 Pogodbe ESAE.

Člen 78

Če tožeča stranka pisno obvesti Sodišče, da umika pravno sredstvo, predsednik odredi, naj se zadeva izbriše iz vpisnika in odloči o stroških v skladu s členom 69(5).

Poglavje 8

VROČANJE

Člen 79

1. Vročitve pisanj, ki jih določa ta poslovnik, opravi sodni tajnik tako, da naslovnikovemu pooblaščencu za vročanje vroči pisanje bodisi s priporočeno pošiljko s povratnico ali z osebno dostavo proti potrdilu o prejemu.

Sodni tajnik pripravi in overi prepise pisanj, ki jih je treba vročiti, razen če stranke same priskrbijo prepise v skladu s členom 37(1) tega poslovnika.

2. Kadar v skladu s členom 38(2), drugi pododstavek, naslovnik soglaša, da se vročitev opravi po telefaksu ali s katerim drugim tehničnim sredstvom sporočanja, se vročitev vseh procesnih aktov, razen sodb in sklepov Sodišča lahko opravi na tak način.

Če tak prenos zaradi tehničnih razlogov ali zaradi vrste ali obsega akta ni izvedljiv, se vročitev naslovniku, kadar ta ne navede naslova za vročanje, opravi po postopku iz odstavka 1 tega člena. O tem se naslovnika obvesti po telefaksu ali s katerim drugim tehničnim sredstvom sporočanja. Šteje se torej, da je priporočena pošiljka vročena naslovniku desetega dne po oddaji le-te na poštnem uradu kraja, v katerem ima Sodišče sedež, razen če je iz povratnice razvidno, da je bila pošiljka prejeta na drug dan ali če naslovnik obvesti sodnega tajnika v roku treh tednov po obvestitvi po telefaksu ali s katerim drugim tehničnim sredstvom sporočanja, da pisanja, ki naj bi se mu vročilo, ni prejel.

Poglavje 9

ROKI

Člen 80

1. Procesni roki, ki jih določajo Pogodba EU, Pogodba ES ter Pogodba ESAE, Statut Sodišča ali ta poslovnik, se računajo na naslednji način:

(a) če se rok, določen po dnevih, tednih, mesecih ali letih računa od trenutka, ko nastopi neko dejstvo ali se opravi neko dejanje, se dan, ko je dejstvo nastopilo ali je bilo dejanje opravljeno, ne všteva v rok;

(b) rok, določen po tednih, mesecih ali letih se izteče s pretekom tistega dne v tednu, mesecu ali letu, ki se po svojem imenu ali številki ujema z dnem, ko je nastopilo dejstvo ali je bilo opravljeno dejanje, od katerega je začel rok teči. Če v roku, ki je določen po mesecih oziroma po letih, v zadnjem mesecu ni dneva, ko naj bi se rok iztekel, se rok konča z iztekom zadnjega dneva v tem mesecu;

(c) če je rok določen po mesecih in po dnevih, se najprej izračuna v celih mesecih, potem pa v dnevih;

(d) v rok se vštevajo dela prosti dnevi in uradni prazniki, nedelje in sobote;

(e) roki tečejo v času sodnih počitnic.

2. Če je zadnji dan roka sobota, nedelja, praznik ali dela prost dan, se rok izteče s pretekom prvega prihodnjega delavnika.

Sodišče sestavi seznam praznikov in dela prostih dni in ga objavi v Uradnem listu Evropske unije.

Člen 81

1. Kadar začne teči rok za vložitev tožbe proti aktu institucije z dnem objave akta, se rok za namene člena 80(1)(a) računa po izteku 14. dne po objavi akta v Uradnem listu Evropske unije.

2. Procesni roki se zaradi oddaljenosti podaljšajo za enkratno obdobje desetih dni.

Člen 82

Vse roke, določene s tem poslovnikom, lahko podaljša tisti, ki jih je določil.

Predsednik Sodišča in predsedniki senatov lahko prenesejo na sodnega tajnika pooblastilo za določanje oziroma podaljševanje rokov, za katerih določanje ali podaljševanje so na podlagi tega poslovnika sami pristojni.

Poglavje 10

PREKINITEV POSTOPKA

Člen 82a

1. Postopek se lahko prekine:

(a) v primeru iz člena 54, tretji odstavek, Statuta s sklepom Sodišča, sprejetim po opredelitvi generalnega pravobranilca;

(b) v vseh drugih primerih z odločbo predsednika, po opredelitvi generalnega pravobranilca in strank, razen pri predlogih za predhodno odločanje na podlagi člena 103, kjer se strank ne zasliši.

O nadaljevanju postopka se sprejme sklep ali odločba po istem postopku.

Sklepi ali odločbe iz tega odstavka se vročijo strankam.

2. Prekinitev postopka nastopi z dnem, ki je naveden v sklepu ali odločbi o prekinitvi, oziroma če datum ni določen, z dnem izdaje sklepa ali odločbe.

Med prekinitvijo postopka za stranke prenehajo teči vsi procesni roki.

3. Kadar sklep ali odločba o prekinitvi postopka ne določa dolžine prekinitve, traja prekinitev do dneva, navedenega v sklepu ali odločbi o nadaljevanju postopka, oziroma če datum ni določen, z dnem izdaje sklepa ali odločbe.

Procesni roki začnejo teči znova od dneva nadaljevanja postopka.

NASLOV III

POSEBNI POSTOPKI

Poglavje 1

ODLOG IZVRŠITVE IN DRUGE ZAČASNE ODREDBE

Člen 83

1. Predlog za odlog izvršitve akta institucije v skladu s členom 242 Pogodbe ES ali členom 157 Pogodbe ESAE je dopusten le, če predlagatelj ta akt s tožbo izpodbija pred Sodiščem.

Predlog za izdajo drugih vrst začasnih odredb na podlagi člena 243 Pogodbe ES ali člena 158 Pogodbe ESAE, je dopusten le, če ga vloži stranka v zadevi, ki se obravnava pred Sodiščem in če se nanaša na to zadevo.

2. V predlogu iz odstavka 1 tega člena je treba navesti predmet spora, okoliščine, iz katerih izhaja nujnost, ter dejanske in pravne razloge, ki na prvi pogled izkazujejo utemeljenost predlagane začasne odredbe.

3. Predlog se vloži z ločenim aktom v skladu z zahtevami iz členov 37 in 38 tega poslovnika.

Člen 84

1. Predlog se vroči nasprotni stranki, ki ji predsednik določi kratek rok, v katerem lahko poda svoja pisna ali ustna stališča.

2. Predsednik lahko, če presodi, da je to potrebno, odredi izvedbo pripravljalnega postopka.

Predsednik lahko ugodi predlogu, še preden je nasprotna stranka predložila svoja stališča. Ta sklep se lahko kasneje spremeni ali razveljavi tudi po uradni dolžnosti.

Člen 85

Predsednik odloča o predlogu bodisi sam bodisi ga predloži v odločanje Sodišču.

Če je predsednik odsoten ali ne sme opravljati sodniške funkcije, se uporabljajo določbe člen 11 tega poslovnika.

Sodišče, če je mu predložen predlog v odločanje, odloži vse druge zadeve in odloči po opredelitvi generalnega pravobranilca. Uporabi se člen 84.

Člen 86

1. O predlogu se odloči z obrazloženim sklepom, zoper katerega ni pravnega sredstva. Ta sklep se nemudoma vroči strankam.

2. Izvršba sklepa je lahko pogojena s predlagateljevim pologom varščine, katere znesek in vrsta se določita glede na okoliščine.

3. Začasna odredba je lahko časovno omejena. Če ni glede trajanja začasne odredbe določeno kaj drugega, preneha veljati z dnem razglasitve končne sodbe.

4. Sklep ima samo začasni učinek in ne posega v odločbo Sodišča po temelju.

Člen 87

Na predlog stranke se lahko sklep kadarkoli spremeni ali razveljavi zaradi spremenjenih okoliščin.

Člen 88

Zavrnitev predloga za izdajo začasne odredbe ne preprečuje predlagatelju vložitve novega predloga, ki temelji na novih dejstvih.

Člen 89

Določbe tega poglavja se uporabljajo za predlog za odlog izvršbe odločbe Sodišča ali akta druge institucije, vložen na podlagi členov 244 in 256 Pogodbe ES ali členov 159 in 164 Pogodbe ESAE.

V sklepu, s katerim se ugodi predlogu, se določi, kadar je glede na okoliščine primera to potrebno, dan, ko začasna odredba preneha veljati.

Člen 90

1. Predlog iz člena 81, tretji in četrti odstavek, Pogodbe ESAE obsega:

(a) ime in naslov oseb ali podjetij, zoper katere se vodi preiskava;

(b) navedbo o tem, kaj je treba preiskati, in namen te preiskave.

2. Predsednik odloči s sklepom. Uporablja se člen 86 tega poslovnika.

Če je predsednik odsoten ali ne sme opravljati sodniške funkcije, se uporablja člen 11 tega poslovnika.

Poglavje 2

PROCESNA VPRAŠANJA

Člen 91

1. Stranka, ki predlaga, naj Sodišče odloči o ugovoru ali drugem procesnem vprašanju, ne da bi odločalo o zadevi po temelju, mora svoj predlog vložiti v ločeni vlogi.

Predlog obsega dejanske in pravne trditve, na katerih temelji, predloge in v prilogi vse dokaze, na katere se stranka sklicuje.

2. Po vložitvi predloga predsednik določi rok, v katerem lahko nasprotna stranka pisno poda svoje razloge in predloge.

3. Ta predlog se obravnava ustno, razen če Sodišče ne odloči drugače.

4. Sodišče po opredelitvi generalnega pravobranilca odloči o predlogu ali pa odločanje o njem pridrži za končno odločitev.

Če Sodišče zavrne predlog ali odločanje o njem pridrži za končno odločbo, predsednik določi nove roke za obravnavanje zadeve.

Člen 92

1. Če Sodišče očitno ni pristojno za odločanje o pravnem sredstvu ali če je le-to očitno nedopustno, lahko Sodišče, ne da bi nadaljevalo postopek, odloči z obrazloženim sklepom po opredelitvi generalnega pravobranilca.

2. Sodišče lahko vedno po uradni dolžnosti preizkusi, ali so izpolnjene procesne predpostavke javnega reda, oziroma po opredelitvi strank odloči, da je pravno sredstvo postalo brezpredmetno in da je treba postopek ustaviti; odločba se izda v skladu s pogoji iz člena 91(3) in (4) tega poslovnika.

Poglavje 3

INTERVENCIJA

Člen 93

1. Predlog za intervencijo se lahko vloži najpozneje v šestih tednih po objavi obvestila iz člena 16(6) tega poslovnika.

Predlog za intervencijo obsega:

(a) navedbo zadeve;

(b) navedbo strank,

(c) ime in naslov intervenienta;

(d) intervenientov naslov za vročanje v kraju, v katerem ima Sodišče sedež;

(e) predloge, v podporo katerih se hoče intervenient pridružiti postopku;

(f) navedbo okoliščin, ki izkazujejo pravico do intervencije, kadar je predlog predložen na podlagi člena 40, drugi ali tretji odstavek, Statuta.

Za zastopanje intervenienta se uporablja člen 19 Statuta.

Uporabljata se člena 37 in 38 tega poslovnika.

2. Predlog za intervencijo se vroči strankam.

Preden odloči o predlogu za intervencijo, predsednik omogoči strankam, da predstavijo svoja pisna ali ustna stališča.

Predsednik odloči o predlogu za intervencijo s sklepom ali pa odstopi predlog v odločanje Sodišču.

3. Če predsednik dopusti intervencijo, intervenient prejme prepis vseh procesnih aktov, ki so bili vročeni strankam. Vendar pa lahko predsednik na predlog stranke izloči tajne ali zaupne listine.

4. Intervenient mora sprejeti postopek v tistem stanju, v katerem je, ko vanj vstopi.

5. Predsednik določi rok, v katerem lahko intervenient predloži intervencijsko vlogo.

Intervencijska vloga obsega:

(a) predloge intervenienta, s katerim ta delno ali v celoti podpira predloge stranke ali jim nasprotuje;

(b) razloge in trditve intervenienta;

(c) po potrebi dokazne predloge.

6. Po vložitvi intervencijske vloge predsednik po potrebi določi rok, v katerem lahko stranke odgovorijo na to pisno vlogo.

7. Predlog za intervencijo, ki je predložen po izteku roka iz odstavka 1, vendar pred sprejemom sklepa o začetku ustnega postopka na podlagi člena 44(3), se lahko upošteva. V takem primeru lahko intervenient, če predsednik ugodi predlogu za intervencijo, na podlagi poročila za obravnavo, ki mu je sporočeno, predstavi svoja stališča v ustnem postopku, če se ta opravi.

Poglavje 4

ZAMUDNA SODBA IN UGOVOR

Člen 94

1. Če tožena stranka, ki ji je bila tožba pravilno vročena v odgovor, ne odgovori v pravilni obliki ali pravočasno, lahko tožeča stranka predlaga Sodišču, da ugodi njenim predlogom.

Ta predlog se vroči toženi stranki. Sodišče lahko začne ustni postopek o tem predlogu.

2. Sodišče pred izdajo zamudne sodbe in po opredelitvi generalnega pravobranilca preveri, ali je tožba dopustna in so bile formalnosti v redu izpolnjene ter ali je izkazana utemeljenost predlogov tožeče stranke. Odredi lahko pripravljalne ukrepe.

3. Zamudna sodba je izvršljiva. Vendar pa lahko Sodišče dovoli odlog izvršitve, dokler ne odloči o ugovoru, vloženem v skladu z odstavkom 4, oziroma lahko izvršitev pogojuje z varščino, katere znesek in vrsta se določita glede na okoliščine; to varščino se sprosti, če ugovor ni vložen ali če je zavrnjen.

4. Zoper zamudno sodbo je dovoljen ugovor.

Ugovor je treba vložiti v roku enega meseca od vročitve sodbe v obliki, ki jo določata člena 37 in 38 tega poslovnika.

5. Po vročitvi ugovora predsednik nasprotni stranki določi rok, v katerem lahko ta predloži svoja pisna stališča.

Nadaljevanje postopka poteka v skladu s členom 44 in naslednji tega poslovnika.

6. Sodišče odloči s sodbo, zoper katero ugovor ni dovoljen.

Izvirnik te sodbe se priloži izvirniku zamudne sodbe. Na robu izvirnika zamudne sodbe se napravi zaznamek o sodbi, izdani na podlagi ugovora.

Poglavje 5

(člena 95 in 96 razveljavljena)

Člen 95

(razveljavljen)

Člen 96

(razveljavljen)

Poglavje 6

IZREDNA PRAVNA SREDSTVA

Oddelek 1 — Ugovor tretjega

Člen 97

1. Za ugovor tretjega se uporabljata člena 37 in 38 tega poslovnika; poleg tega je treba še navesti:

(a) izpodbijano sodbo;

(b) kako ta sodba posega v pravice tretjega, ki vlaga ugovor;

(c) razloge, zaradi katerih se tretji, ki vlaga ugovor, ni mogel udeležiti postopka v glavni stvari.

Ugovor je treba vložiti zoper vse stranke v postopku v glavni stvari.

Če je sodba bila objavljena v *Uradnem listu Evropske unije*, je treba ugovor vložiti v dveh mesecih po njeni objavi.

2. Sodišče lahko na predlog tretjega odloži izvršitev sodbe. Uporabljajo se določbe Naslova III, poglavje 1 tega poslovnika.

3. Izpodbijana sodba se ustrezno spremeni v delu, v katerem se ugovoru tretjega ugodi.

Izvirnik sodbe na podlagi ugovora tretjega se priloži izvirniku izpodbijane sodbe. Na robu izvirnika izpodbijane sodbe se naredi zaznamek o sodbi, izdani na podlagi ugovora tretjega.

Oddelek 2 — Obnova postopka

Člen 98

Predlog za obnovo postopka je treba vložiti najpozneje v treh mesecih od dneva, ko je predlagatelj zvedel za dejstva, na katerih temelji predlog.

Člen 99

1. Za predlog za obnovo postopka se uporabljata člena 37 in 38 tega poslovnika; poleg tega je treba še navesti:

(a) izpodbijano sodbo;

(b) v katerem delu se sodba izpodbija;

(c) opredelitev dejstev, na katerih predlog temelji;

(d) dokazne predloge, ki izkazujejo obstoj dejstev, ki upravičujejo obnovo postopka, in izkazati, da je bil spoštovan rok iz prejšnjega člena.

2. Predlog za obnovo je treba vložiti zoper vse stranke v zadevi, v kateri je bila izdana izpodbijana sodba.

Člen 100

1. Sodišče lahko, ne da bi odločalo po temelju, na nejavni seji s sodbo odloči o dopustnosti predloga za obnovo postopka na podlagi pisnih stališč strank in po opredelitvi generalnega pravobranilca.

2. Če Sodišče odloči, da je predlog dopusten, nadaljuje z odločanjem po temelju in odloči s sodbo v skladu z določbami tega poslovnika.

3. Izvirnik po temelju izdane sodbe v obnovljenem postopku, se priloži izvirniku izpodbijane sodbe. Na robu izvirnika izpodbijane sodbe se naredi zaznamek o sodbi po temelju, izdani v obnovljenem postopku

Poglavje 7

TOŽBE ZOPER ODLOČBE ARBITRAŽNEGA ODBORA

Člen 101

1. Tožba iz člena 18, drugi odstavek, Pogodbe ESAE obsega:

(a) ime in naslov tožeče stranke;

(b) status podpisnika;

(c) navedbo izpodbijane odločbe Arbitražnega odbora;

(d) navedbo strank,

(e) kratek povzetek dejanskega stanja;

(f) tožbene razloge in predloge tožeče stranke.

2. Uporabljajo se členi 37(3) in (4) ter 38(2), (3) in (5) tega poslovnika.

Tožbi mora biti med drugim priložen overjen prepis izpodbijane odločbe.

3. Takoj ko je vložena tožba, sodni tajnik Sodišča zahteva od sodnega tajnika Arbitražnega odbora, da Sodišču posreduje spis v zadevi.

4. Za ta postopek se uporabljajo členi 39, 40, 55 in naslednji tega poslovnika.

5. Sodišče odloči s sodbo. Če Sodišče razveljavi odločbo Arbitražnega odbora, lahko po potrebi vrne zadevo v novo odločanje Arbitražnemu odboru.

Poglavje 8

RAZLAGA SODB

Člen 102

1. Predlog za razlago sodbe se vloži v skladu s členoma 37 in 38 tega poslovnika. V njem je poleg tega treba še navesti:

(a) zadevno sodbo;

(b) besedilo, katerega razlaga se predlaga.

Predlog za razlago je treba vložiti zoper vse stranke v zadevi, v kateri je bila izdana sodba, katere razlaga se predlaga.

2. Sodišče odloči s sodbo potem, ko je strankam omogočilo, da predložijo svoja stališča, in po opredelitvi generalnega pravobranilca.

Izvirnik sodbe o razlagi se priloži izvirniku sodbe, ki je predmet razlage. Na robu izvirnika sodbe, ki je predmet razlage, se napravi zaznamek o sodbi o razlagi.

Poglavje 9

SPREJETJE ZA SPREJETJE PREDHODNIH ODLOČB IN DRUGI POSTOPKI RAZLAGE

Člen 103

1. V primerih iz člena 23 Statuta postopek ureja ta poslovnik ob upoštevanju ustreznih prilagoditev glede na naravo predlogov za sprejetje predhodne odločbe.

2. Odstavek 1 se uporablja za predloge za sprejetje predhodne odločbe, za katere je pristojno Sodišče na podlagi Protokola o razlagi Konvencije z dne 29. 2. 1968 o medsebojnem priznavanju gospodarskih družb in pravnih oseb in na podlagi Protokola o razlagi Konvencije z dne 27. 9. 1968 o sodni pristojnosti ter priznanju in izvrševanju sodb v civilnih in gospodarskih zadevah, ki sta bila podpisana v Luxembourgu 3. junija 1971, kakor tudi za postopke po členu 4 tega zadnjega protokola.

Odstavek 1 se uporablja tudi za predloge za predhodno odločanje na podlagi drugih sporazumov.

Člen 104

1. Odločbe nacionalnih sodišč iz člena 103 se posredujejo državam članicam v izvirniku skupaj s prevodom v uradnem jeziku države naslovnice.

V primerih iz člena 23, tretji odstavek, Statuta se odločbe nacionalnih sodišč posredujejo državam pogodbenicam Sporazuma EGP, ki niso države članice, in Nadzornemu organu EFTE v izvirniku skupaj s prevodom v enem izmed jezikov iz člena 29(1), ki ga izbere naslovnik.

Kadar ima tretja država pravico, da se v skladu s členom 23, četrti odstavek, Statuta udeleži postopka predhodnega odločanja, se ji odločba nacionalnega sodišča posreduje v izvirniku skupaj s prevodom v enem izmed jezikov iz člena 29(1), ki ga izbere zadevna tretja država.

2. V postopkih predhodnega odločanja Sodišče glede zastopanja in navzočnosti strank iz postopka v glavni stvari upošteva postopkovna pravila, ki se uporabljajo pred nacionalnim sodiščem, ki mu je predložilo zadevo v odločanje.

3. Če je Sodišču v predhodno odločanje predloženo vprašanje, enako vprašanju, o katerem je Sodišče že odločilo, ali če je iz sodne prakse mogoče jasno sklepati, kakšen bo odgovor na tako vprašanje, ali če odgovor na vprašanje ne dopušča nobenega razumnega dvoma, lahko Sodišče po obvestitvi predložitvenega sodišča in po obravnavi morebitnih stališč, ki so jih predložili udeleženci iz člena 23 Statuta, ter po opredelitvi generalnega pravobranilca odloči z obrazloženim sklepom, v katerem se glede na okoliščine primera navede prejšnjo sodbo ali zadevno sodno prakso.

4. Postopek za sprejetje predhodne odločbe pred Sodiščem obsega tudi ustni del brez poseganja v odstavek 3 tega člena. Vendar pa lahko Sodišče po vložitvi vlog ali predložitvi stališč iz člena 23 Statuta, na podlagi poročila sodnika poročevalca, po opredelitvi generalnega pravobranilca in po obvestitvi udeležencev, ki lahko v skladu s temi določbami vložijo vloge ali predložijo stališča, odloči drugače, če nihče od udeležencev ni vložil predloga, v katerem navaja razloge, zaradi katerih bi želel podati ustne navedbe. Predlog se vloži v roku enega meseca od vročitve vlog in stališč stranki ali udeležencu. Ta rok predsednik lahko podaljša.

5. Sodišče lahko po opredelitvi generalnega pravobranilca od predložitvenega sodišča zahteva pojasnila.

6. O stroških postopka predhodnega odločanja odloči predložitveno sodišče.

V posebnih primerih lahko Sodišče stranki odobri brezplačno pravno pomoč za zastopanje ali za osebno navzočnost.

Člen 104a

Če to predlaga predložitveno sodišče lahko predsednik na podlagi predloga sodnika poročevalca in po opredelitvi generalnega pravobranilca izjemoma odloči, da se za izdajo predhodne odločbe uporabi hitri postopek z odstopanjem od določb tega poslovnika, kadar iz dejanskih okoliščin izhaja izredna nujnost sprejetja predhodne odločbe.

V takem primeru predsednik nemudoma določi narok za obravnavo, o katerem obvesti stranke v postopku v glavni stvari in udeležence iz člena 23 Statuta skupaj z vročitvijo predložitvene odločbe.

Stranke in drugi udeleženci iz prejšnjega odstavka lahko v roku, ki ga določi predsednik in znaša najmanj 15 dni, vložijo morebitne vloge ali pisna stališča. Predsednik od strank in drugih udeležencev lahko zahteva, da vloge ali pisna stališča omejijo le na bistvena pravna vprašanja, ki jih odpira vprašanje za predhodno odločanje.

Morebitne vloge in pisna stališča se strankam in drugim zgoraj navedenim udeležencem vročijo pred obravnavo.

Sodišče odloča po opredelitvi generalnega pravobranilca.

Poglavje 10

POSEBNI POSTOPKI NA PODLAGI ČLENOV 103 DO 105 POGODBE ESAE

Člen 105

1. Predlog, vložen na podlagi člena 103, tretji odstavek, Pogodbe ESAE, se vloži v štirih overjenih prepisih. Predlog se vroči Komisiji.

2. Predlogu mora biti priložen osnutek zadevnega sporazuma ali pogodbe, stališča Komisije, naslovljena na zadevno državo, kakor tudi vse druge listine.

Komisija predloži svoja stališča Sodišču v roku 10 dni, ki ga predsednik lahko po opredelitvi zadevne države podaljša.

Tej državi se vroči overjen prepis zgoraj omenjenih stališč.

3. Predsednik nemudoma po vložitvi predloga določi sodnika poročevalca. Prvi generalni pravobranilec dodeli zadevo generalnemu pravobranilcu takoj, ko je določen sodnik poročevalec.

4. Sodišče odloči na nejavni seji po opredelitvi generalnega pravobranilca.

Zastopniki ali svetovalci zadevne države in Komisije lahko na predlog podajo ustna stališča pred Sodiščem.

Člen 106

1. V primerih iz zadnjega odstavka člena 104 in zadnjega odstavka člena 105 Pogodbe ESAE se uporabljajo členi 37 in naslednji tega poslovnika.

2. Predlog se vroči državi, ki ji pripada podjetje ali fizična oseba, zoper katero je bil vložen predlog.

Poglavje 11

MNENJA

(člena 107 in 108, člen 109 razveljavljen)

Člen 107

1. Predlog Parlamenta za izdajo predhodnega mnenja na podlagi člena 300 Pogodbe ES se vroči Svetu, Komisiji in državam članicam. Predlog Sveta se vroči Komisiji in Evropskemu parlamentu. Predlog Komisije se vroči Svetu, Evropskemu parlamentu in državam članicam. Če predlog vloži država članica, se ga vroči Svetu, Komisiji, Evropskemu parlamentu in drugim državam članicam.

Predsednik določi rok, v katerem lahko institucije in države članice, ki jim je bil predlog vročen, predložijo svoja pisna stališča.

2. Mnenje se nanaša tako na vprašanje, ali je predvideni sporazum v skladu s Pogodbo ES, kot tudi na vprašanje, ali je Skupnost ali ena od institucij Skupnosti pristojna za sklenitev tega sporazuma.

Člen 108

1. Predsednik nemudoma po vložitvi predloga za izdajo predhodnega mnenja iz prejšnjega člena določi sodnika poročevalca.

2. Sodišče na nejavni seji po opredelitvi generalnih pravobranilcev sprejme obrazloženo mnenje.

3. Mnenje, ki ga podpišejo predsednik in drugi sodniki, ki so sodelovali pri posvetovanju, in sodni tajnik, se vroči Svetu, Komisiji, Evropskemu parlamentu in državam članicam.

Člen 109

(razveljavljen)

Poglavje 12

PREDLOGI ZA RAZLAGO IZ ČLENA 68 POGODBE ES

Člen 109a

1. Predlog Sveta za razlago na podlagi člena 68(3) Pogodbe ES se vroči Komisiji in državam članicam, Svetu in državam članicam, če predlog vloži Komisija, oziroma Svetu, Komisiji in drugim državam članicam, če predlog vloži država članica.

Predsednik določi rok, v katerem institucije in države članice, ki jim je bil predlog vročen, predložijo svoja pisna stališča.

2. Predsednik nemudoma po vložitvi predloga iz odstavka 1 določi sodnika poročevalca. Nato prvi generalni pravobranilec dodeli zadevo generalnemu pravobranilcu.

3. Sodišče po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca s sodbo odloči o predlogu.

Kadar država članica ali ena izmed institucij iz odstavka 1 to zahteva, postopek s predlogom obsega tudi ustni del.

Poglavje 13

REŠEVANJE SPOROV NA PODLAGI ČLENA 35 POGODBE EU

Člen 109b

1. V primeru sporov med državami članicami iz člena 35(7) Pogodbe EU se Sodišču predloži zadeva v odločanje na predlog ene izmed strank v sporu. Predlog se vroči drugim državam članicam in Komisiji.

V primeru sporov med državami članicami in Komisijo iz člena 35(7) Pogodbe EU se sodišču predloži zadeva v odločanje na predlog ene izmed strank v sporu. Predlog se vroči drugim državam članicam, Svetu in Komisiji, če ga je vložila država članica. Predlog se vroči državam članicam in Svetu, če ga je vložila Komisija.

Predsednik določi rok, v katerem institucije in države članice, ki jim je bil predlog vročen, predložijo svoja pisna stališča.

2. Predsednik nemudoma po vložitvi predloga iz odstavka 1 določi sodnika poročevalca. Nato prvi generalni pravobranilec dodeli zadevo generalnemu pravobranilcu.

3. Sodišče po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca odloči o sporu s sodbo.

Kadar država članica ali ena izmed institucij iz odstavka 1 to zahteva, postopek s predlogom obsega tudi ustni del.

4. Enak postopek se uporablja, če je Sodišče pristojno za odločanje v sporu med državami članicami ali med državami članicami in institucijami na podlagi sporazuma, sklenjenega med državami članicami.

NASLOV IV

PRITOŽBE ZOPER ODLOČBE SODIŠČA PRVE STOPNJE

Člen 110

Če je zoper odločbo Sodišča prve stopnje na podlagi členov 56 in 57 Statuta vložena pritožba, je jezik postopka tisti jezik, ki je bil jezik postopka pred Sodiščem prve stopnje; brez poseganja v člen 29(2)(b) in (c) in člen 29(3), četrti pododstavek, tega Poslovnika.

Člen 111

1. Pritožba se vloži z vlogo v sodnem tajništvu Sodišča ali Sodišča prve stopnje.

2. Sodno tajništvo Sodišča prve stopnje nemudoma pošlje sodnemu tajništvu Sodišča spis prve stopnje in odvisno od primera tudi pritožbo.

Člen 112

1. Pritožba obsega:

(a) ime in naslov pritožnika;

(b) imena drugih strank v postopku pred Sodiščem prve stopnje;

(c) pritožbene razloge in pravne trditve;

(d) predloge pritožnika.

Za pritožbe se uporabljata člena 37 in 38(2) in (3) tega poslovnika.

2. Pritožbi je treba priložiti odločbo Sodišča prve stopnje, ki je predmet pritožbe. Navesti je treba datum, ko je bila pritožniku vročena izpodbijana odločba.

3. Če pritožba ni v skladu s členom 38(3) ali z odstavkom 2 tega člena, se uporabi člen 38(7) tega poslovnika.

Člen 113

1. S pritožbo se lahko predlaga:

— da se odločba Sodišča prve stopnje v celoti ali deloma razveljavi;

— da se predlogom, postavljenim na prvi stopnji, ugodi v celoti ali deloma, pri čemer ni dovoljeno dajati novih predlogov.

2. Pritožba ne more spreminjati predmeta postopka pred Sodiščem prve stopnje.

Člen 114

Pritožba se vroči vsem strankam postopka pred Sodiščem prve stopnje. Uporablja se člen 39 tega poslovnika.

Člen 115

1. Vsaka stranka v postopku pred Sodiščem prve stopnje lahko vloži odgovor na pritožbo v roku dveh mesecev od vročitve pritožbe. Roka za odgovor za pritožbo ni mogoče podaljšati.

2. Odgovor na pritožbo obsega:

(a) ime in naslov stranke, ki ga vlaga;

(b) datum, ko ji je bila pritožba vročena;

(c) razloge in pravne trditve;

(d) predloge.

Uporabljata se člena 37 in 38(2) ter (3) tega poslovnika.

Člen 116

1. V odgovoru na pritožbo se lahko predlaga:

— da se pritožba v celoti ali deloma zavrne ali da se odločba Sodišča prve stopnje v celoti ali deloma razveljavi;

— da se predlogom, postavljenim na prvi stopnji, ugodi v celoti ali deloma, pri čemer ni dovoljeno dajati novih predlogov.

2. V odgovoru na pritožbo ni dovoljeno spreminjati predmeta postopka pred Sodiščem prve stopnje.

Člen 117

1. Pritožba in odgovor na pritožbo se lahko dopolnita z repliko in dupliko, če predsednik na predlog pritožnika, vložen v sedmih dneh po vročitvi odgovora na pritožbo, to presodi za potrebno in če izrecno dovoli repliko, da bi na ta način pritožniku omogočil predstavitev svojega stališča, ali pa za namene priprave odločbe o pritožbi. Predsednik določi rok, do katerega je treba vložiti repliko, in ob vročitvi te vloge tudi rok, do katerega je treba vložiti dupliko.

2. Če se v odgovoru na pritožbo predlaga delna ali celotna razveljavitev odločbe Sodišča prve stopnje na podlagi razloga, ki v pritožbi ni bil naveden, lahko pritožnik ali druga stranka vloži odgovor na ta predlog v roku dveh mesecev po vročitvi odgovora na pritožbo. Odstavek 1 se uporablja za vse nadaljnje vloge.

Člen 118

Ob upoštevanju določb, ki sledijo, se v pritožbenem postopku pred Sodiščem zoper odločbo Sodišča prve stopnje uporabljajo členi 42(2), 43, 44, 55 do 90, 93, 95 do 100 in 102 tega poslovnika.

Člen 119

Če je pritožba v celoti ali deloma očitno nedopustna ali očitno neutemeljena, lahko Sodišče na podlagi poročila sodnika poročevalca in po opredelitvi generalnega pravobranilca kadarkoli z obrazloženim sklepom pritožbo v celoti ali delno zavrne ali zavrže.

Člen 120

Po vložitvi pisnih vlog iz člena 115(1) in odvisno od primera iz člena 117(1) in (2) tega poslovnika lahko Sodišče na podlagi poročila sodnika poročevalca in po opredelitvi generalnega pravobranilca ter strank odloči, da ne bo opravilo ustnega postopka, razen če ena od strank vloži predlog, v katerem navede razloge, zaradi katerih želi biti slišana. Predlog se vloži v roku enega meseca, potem ko je bila stranka obveščena o zaključku pisnega postopka. Predsednik lahko ta rok podaljša.

Člen 121

Poročilo iz člena 44(2) se predloži Sodišču po vložitvi pisnih vlog iz člena 115(1) in v posameznih primerih tudi iz člena 117(1) in (2). Če navedene pisne vloge niso vložene, se po izteku roka, ki je določen za njihovo vložitev, uporablja isti postopek.

Člen 122

Če je pritožba utemeljena oziroma če ni utemeljena in če Sodišče samo dokončno odloči v sporu, odloči tudi o stroških.

V sporih med Skupnostmi in njihovimi uslužbenci:

— se člen 70 tega poslovnika uporablja samo za pritožbe, ki jih vložijo institucije;

— lahko Sodišče z odstopanjem od člena 69(2) tega poslovnika v pritožbah, ki jih vložijo uradniki ali drugi uslužbenci neke institucije, stroške razdeli med stranke postopka, kadar to zahtevajo razlogi pravičnosti.

V primeru umika pritožbe se uporabi člen 69(5).

Če je pritožba, ki jo vloži država članica ali institucija, ki ni intervenirala v postopku pred Sodiščem prve stopnje, utemeljena, lahko Sodišče stroške razdeli med stranke ali pa pritožniku, ki je uspel s pritožbo, naloži plačilo stroškov pritožbenega postopka, ki jih je imela stranka, ki s pritožbo ni uspela.

Člen 123

Predlog za intervencijo, ki je bil na Sodišču vložen v okviru pritožbe, je treba vložiti v roku enega meseca od dneva objave iz člena 16(6).

NASLOV V

POSTOPKI NA PODLAGI SPORAZUMA EGP

Člen 123a

1. V primeru iz člena 111(3) Sporazuma EGP ([1]) se zadeva predloži Sodišču s predlogom, ki ga vložijo pogodbenice, ki so stranke v sporu. Predlog se vroči drugim pogodbenicam, Komisiji, Nadzornemu organu EFTE in po potrebi tudi drugim udeležencem, ki so bili uradno obveščeni o predlogu za predhodno odločanje glede istega vprašanja za razlago zakonodaje Skupnosti.

Predsednik določi rok, v katerem lahko pogodbenice in drugi udeleženci, ki jim je bil predlog vročen, predložijo pisna stališča.

Predlog se vloži v enem izmed jezikov iz člena 29(1). Uporabljata se odstavka 3 in 5 navedenega člena. Smiselno se uporabljajo določbe člena 104(1).

([1]) UL L 1, 3.1.1994, str. 27.

2. Predsednik nemudoma po vložitvi predloga iz odstavka 1 tega člena določi sodnika poročevalca. Nato prvi generalni pravobranilec zadevo dodeli generalnemu pravobranilcu.

Sodišče po opredelitvi generalnega pravobranilca o predlogu odloči z obrazloženim sklepom na nejavni seji.

3. Sklep Sodišča, ki ga podpišejo predsednik in drugi sodniki, ki so sodelovali pri posvetovanju, in sodni tajnik, se vroči pogodbenicam in drugim udeležencem iz odstavka 1.

Člen 123b

V primeru iz člena 1 Protokola 34 k Sporazumu EGP se predlog predložitvenega sodišča države EFTE vroči strankam v postopku, pogodbenicam, Komisiji, Nadzornemu organu EFTE in po potrebi tudi drugim udeležencem, ki bi bili uradno obveščeni o predlogu za predhodno odločanje glede istega vprašanja za razlago zakonodaje Skupnosti.

Če predlog ni vložen v enem izmed jezikov iz člena 29(1), mu je treba priložiti prevod v enega izmed teh jezikov.

V roku dveh mesecev od vročitve obvestila imajo stranke postopka, pogodbenice in drugi udeleženci iz odstavka 1 pravico predložiti pisne vloge oziroma pisna stališča.

Postopek ureja ta poslovnik z ustreznimi prilagoditvami glede na naravo predlogov za sprejetje predhodne odločbe.

KONČNE DOLOČBE

(členi od 124 do 127)

Člen 124

1. Predsednik opozori vsakogar, ki mora pred Sodiščem podati prisego kot priča ali izvedenec, da mora govoriti resnico oziroma opraviti svojo nalogo vestno in nepristransko, in ga obenem opozori na kazenskopravne posledice, ki jih za kršitve te dolžnosti predvideva njena nacionalna zakonodaja.

2. Priča priseže ali v skladu s člena 47(5), prvi pododstavek, tega poslovnika, ali na način, ki ga določa njena nacionalna zakonodaja.

Kadar ustrezna nacionalna zakonodaja določa možnost, da se v sodnih postopkih poleg prisege ali namesto nje poda svečana izjava, ki je enakovredna prisegi, lahko priča poda tako izjavo pod pogoji in na način, ki ga določa njena nacionalna zakonodaja.

Kadar njena nacionalna zakonodaja ne določa niti prisege niti svečane izjave, se postopa v skladu s postopkom, opisanim v odstavku 1.

3. Odstavek 2 se uporablja tudi za izvedence, pri čemer se v tem primeru sklicevanje na člen 49(6), prvi pododstavek, nadomesti s sklicevanjem na člen 47(5), prvi pododstavek, tega poslovnika.

Člen 125

Sodišče ob upoštevanju določb člena 223 Pogodbe ES in 139 Pogodbe ESAE po posvetovanju z zadevnimi vladami sprejme dodatek k poslovniku v zvezi:

(a) z zaprosili za pravno pomoč;

(b) z vlogami za brezplačno pravno pomoč;

(c) z ovadbami Sodišča glede krivih izpovedb prič ali izvedencev, podanih v skladu s členom 30 Statuta.

Člen 125a

Sodišče lahko izda praktična pojasnila, ki se zlasti nanašajo na pripravo in vodenje obravnav ter na vlaganje pisnih vlog oziroma pisnih stališč.

Člen 126

S tem poslovnikom se nadomesti Poslovnik Sodišča Evropskih skupnosti z dne 4. decembra 1974 (*Uradni list Evropskih skupnosti* L 350 z dne 28. decembra 1974, str. 1), nazadnje spremenjen 15. maja 1991.

Člen 127

Izvirnik tega poslovnika se v jezikih iz člena 29(1) tega poslovnika objavi v *Uradnem listu Evropske unije* in začne veljati prvi dan drugega meseca po dnevu objave.

V Luxembourgu, 19. junija 1991

PRILOGA:

SKLEP O URADNIH PRAZNIKIH IN DELA PROSTIH DNEVIH

SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI —

je ob upoštevanju člena 80(2) poslovnika, ki nalaga Sodišču, da sestavi seznam uradnih praznikov in dela prostih dni —

SKLENILO:

Člen 1

V smislu člena 80(2) Poslovnika so uradni prazniki in dela prosti dnevi:

— 1. januar,

— velikonočni ponedeljek,

— 1. maj,

— vnebohod,

— binkoštni ponedeljek,

— 23. junij,

— 15. avgust,

— 1. november,

— 25. december,

— 26. december.

Uradni prazniki in dela prosti dnevi iz prvega odstavka zgoraj so tisti, ki se praznujejo v kraju sedeža Sodišča.

Člen 2

Člen 80(2) Poslovnika velja samo za uradne praznike in dela proste dneve iz člena 1 tega sklepa.

Člen 3

Ta sklep, ki je priloga poslovnika, začne veljati z dnem objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

Dodatek k Poslovniku ([1])

Kazalo

		Stran
Poglavje I	- Zaprosila za pravno pomoč (členi 1 do 3)	30
Poglavje I	- Brezplačna pravna pomoč (člena 4 in 5)	31
Poglavje I	- Prijava kršitev prisege prič in izvedencev (člena 6 in 7)	31
Končne določbe (člena 8 in 9)		31
Priloga I	- Seznam iz člena 2, prvi odstavek	31
Priloga II	- Seznam iz člena 4, drugi odstavek	31
Priloga III	- Seznam iz člena 6	31

POGLAVJE I

Zaprosila za pravno pomoč

Člen 1

Zaprosilo se izda v obliki sklepa, v katerem je treba navesti ime, priimek, status in naslov priče ali izvedenca, dejstva, o katerih je treba pričo ali izvedenca zaslišati, stranke, njihove zastopnike, odvetnike ali svetovalce, naslove za vročitev in kratek povzetek predmeta spora.

Sodni tajnik vroči sklep strankam.

Člen 2

Sodni tajnik pošlje sklep pristojnemu organu v državi članici, navedenemu v Prilogi I, na ozemlju katere je treba opraviti zaslišanje prič ali izvedencev. Po potrebi se sklepu priloži prevod v uradni jeziki ali uradne jezike države članice, na katero je naslovljen.

Organ, določen na podlagi prvega odstavka, pošlje sklep sodišču, ki je pristojno na podlagi notranjega prava.

Pristojno sodišče izvede zaprosilo za pravno pomoč v skladu z določbami notranjega prava. Po izvedbi pristojno sodišče organu, določnemu na podlagi prvega odstavka, posreduje sklep, ki vsebuje zaprosilo za pravno pomoč, listine v zvezi z opravljeno pravno pomočjo in stroškovnik. Te dokumente je treba nasloviti na sodnega tajnika Sodišča.

Sodni tajnik zagotovi prevod listin v jezik postopka.

Člen 3

Sodišče nosi stroške zaprosila za pravno pomoč s pridržkom, da jih glede na okoliščine primera naloži v plačilo strankam.

([1]) Sprejet v Luxembourgu 4. decembra 1974 (UL L 350, 28.12.1974, str. 29), s spremembami z dne 11. marca 1997 (UL L 103, 19.4.1997, str. 4) in z dne 21. februarja 2006 (UL L 72, 11.3.2006, str. 1).

POGLAVJE II

Brezplačna pravna pomoč

Člen 4

Sodišče v sklepu, s katerim je odobrilo brezplačno pravno pomoč, odredi, da se zadevni osebi določi odvetnik.

Če ta sama ne predlaga odvetnika ali če Sodišče meni, da njeni izbiri ne more ugoditi, Sodišče pošlje odpravek sklepa in prepis vloge za brezplačno pravno pomoč pristojnemu organu v zadevni državi članici, navedenemu v Prilogi II.

Glede na predloge, ki jih pošlje ta organ, Sodišče po uradni dolžnosti imenuje odvetnika, ki bo zadevno osebo zastopal.

Člen 5

Sodišče založi stroške.

Sodišče odloči o stroških in nagradi odvetnika; na zahtevo predsednik lahko odredi, da se mu izplača predujem.

POGLAVJE III

Prijava kršitev prisege prič in izvedencev

Člen 6

Sodišče po opredelitvi generalnega pravobranilca lahko odloči, da pristojnemu organu, navedenemu v Prilogi III, v državi članici, katere organi so pristojni za kazenski pregon, prijavi vsako krivo pričanje ali krivo izjavo izvedenca, storjeno pod prisego pred Sodiščem, upoštevaje določbe člena 124 Poslovnika.

Člen 7

Odločbe Sodišča posreduje sodni tajnik. V njej so navedena dejstva in okoliščine, na katerih prijava temelji.

Končne določbe

Člen 8

Ta dodatek k poslovniku nadomešča dodatek k poslovniku z dne 9. marca 1962 (UL 34, 5.5.1962, str. 1113/62).

Člen 9

Ta poslovnik, ki je verodostojen v jezikih iz člena 29(1) Poslovnika, se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Veljati začne na dan njegove objave.

(Priloge so bile spremenjene zaradi širitve.)